

การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์พิเศษของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้
และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทาง

การศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ANALYSIS OF COOPERATING TEACHERS SUPERVISORY BEHAVIORS AFFECTING
THE INSTRUCTION AND PERFORMANCE OF STUDENT TEACHERS IN SCHOOL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Supervision and Curriculum
Development

Department of Educational Policy Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2017

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อ
การจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ
นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

โดย

นายภาณุพันธ์ ชันธะ

สาขาวิชา

นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุไรรัตน์ สุตรุ่ง

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. จริญญา มาติลโกวิท)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุไรรัตน์ สุตรุ่ง)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เณรยอด)

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาณุพันธุ์ ชั้นระ : การวิเคราะห์พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ANALYSIS OF COOPERATING TEACHERS SUPERVISORY BEHAVIORS AFFECTING THE INSTRUCTION AND PERFORMANCE OF STUDENT TEACHERS IN SCHOOL) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร. จุไรรัตน์ สุตรุ่ง, 123 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 320 คน โดยใช้การสุ่มแบบโควตาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเปรียบเทียบวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยายและวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับพฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมพบว่าอยู่ในระดับมากทุกพฤติกรรม ระดับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นงานพบว่างานวิชาการ และงานด้านธุรการในชั้นเรียนพฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะส่งผลมากที่สุด ส่วนงานด้านปกครอง และงานพัฒนานักเรียนด้านต่าง ๆ พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือส่งผลมากที่สุด

ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็น ลายมือชื่อนิสิต

ผู้นำทางการศึกษา ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร

ปีการศึกษา 2560

5883876227 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEYWORDS:

PANUPUN KANTA: ANALYSIS OF COOPERATING TEACHERS SUPERVISORY BEHAVIORS AFFECTING THE INSTRUCTION AND PERFORMANCE OF STUDENT TEACHERS IN SCHOOL. ADVISOR: ASST. PROF. JURAIRAT SUDRUNG, 123 pp.

The purpose of this study was to analyze the supervisory behaviors of cooperating teachers that had an impact on the instruction and performance of student teachers in school. The study sample comprised of 320 student teachers who were studying at Chandrakasem Rajabhat University, Suan Sunandha Rajabhat University, Dhonburi Rajabhat University, and Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Bangkok, Thailand, selected by proportional quota sampling. The instrument used for this study included a questionnaire that was constructed by the researcher. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

It was found that the overall supervisory behaviors of cooperating teachers as well as specific aspect were at above average level, Moreover, an overall aspect of the instruction and performance of student teachers in school was at above average level. The supervisory behaviors of cooperating teachers affecting the instruction and performance of student teachers were at above average level. When considering specific aspects separately, the cooperating teachers used non-directive behaviors at very high level in academic and administrative affairs. Likewise, the cooperating teachers used collaborative behaviors at very high level not only in student affairs but other student services as well.

Department: Educational Policy Student's Signature

Management and Advisor's Signature

Leadership

Field of Study: Supervision and
Curriculum Development

Academic Year: 2017

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุตรุ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข กระตุ้นส่งเสริม และให้กำลังใจเพื่อเพิ่มความพยายาม และไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการเรียนและการทำงานอย่างลึกซึ้ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์.ดร.บุญมี เณรยอด รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์.ดร.จรรุยศรี มาติลโกวิท อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา อาจารย์ ปัญญา อัครพุทธพงศ์ และคณาจารย์ประจำ เจ้าหน้าที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำปรึกษาและคำแนะนำทั้งในการเรียนและการดำเนินชีวิต ตลอดจนให้กำลังใจที่มีคุณค่ายิ่งนัก

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำ ปรับปรุงและแก้ไขเครื่องมือวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุเทียร คุณแม่รัตนาภรณ์ และน้องนรเศรษฐ์ บุคคลในครอบครัว และ พี่สาธิต มณฑาณี เพื่อนพ้องคณีนัย นามปากใต้ ที่ให้กำลังใจและการสนับสนุนในทุกด้าน ให้คำปรึกษา ชี้แนะ คอยอยู่เคียงข้างผู้วิจัยทั้งในยามสุขและยามทุกข์จนผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอขอบพระคุณนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยที่ รวมทั้งผู้ประสานงานที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณเพื่อน พี่ น้อง สาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษา รุ่นที่ 16 ทุกคน ที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขและให้กำลังใจซึ่งกันและกันมาโดยตลอดจนผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดในการศึกษา	8
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
บทที่ 2 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
1. การนิเทศการสอน (Instructional Supervision)	12
1.1 ความหมายของการนิเทศการสอน.....	12
1.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอน	14
1.3 บุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศการสอน	15
1.4 บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศการสอน.....	15
2. พฤติกรรมการนิเทศ.....	19
2.1 ความหมายของพฤติกรรมการนิเทศ.....	19
2.2 พฤติกรรมการนิเทศ 4 แบบ	19
2.2.1 พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม.....	21
2.2.2 พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล	22

2.2.3	พฤติกรรมการณ์เทศแบบร่วมมือ	24
2.2.4	พฤติกรรมการณ์เทศแบบไม่ชี้หน้า.....	26
3.	แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพครู.....	28
3.1	ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	28
3.2	ความสำคัญของกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	28
3.3	จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของครูสภา	29
3.4	แนวทางการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา.....	30
3.5	ขอบข่ายภาระงานของนักศึกษาในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	32
3.5.1	งานด้านวิชาการ	32
3.5.2	งานด้านปกครอง	40
3.5.3	งานด้านธุรการในชั้นเรียน	42
3.5.4	งานกิจกรรมพัฒนานักเรียนต่าง ๆ	43
3.5.5	งานพัฒนาชุมชน.....	44
4.	บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานวิชาชีพครู และปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	46
4.1	บทบาทหน้าที่คณะกรรมการศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์.....	46
4.2	บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์	46
4.3	บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์วิชาเอก คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์.....	47
4.4	บทบาทหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา.....	48
4.5	บทบาทหน้าที่ครูพี่เลี้ยง.....	49
5.	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	53
1.	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	56
5. การวิเคราะห์ข้อมูล	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	61
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู.....	62
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพรู.....	69
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงต่อการจัดการ เรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู.....	75
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis).....	78
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	90
1. สรุปผลการวิจัย.....	91
2. อภิปรายผลการวิจัย	93
3. ข้อเสนอแนะในการวิจัย	98
รายการอ้างอิง	99
รายการอ้างอิง.....	104
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	106
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	108

ญ

หน้า

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	116
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	123

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ สถาบันการศึกษา สาขาวิชาเอก.....	61
2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ โดยภาพรวม.....	62
3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้้นำควบคุม ของครูพี่เลี้ยง	63
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้ นำให้ ข้อมูลของครูพี่เลี้ยง.....	65
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการณ์เทศแบบร่วมมือ ของครูพี่เลี้ยง	67
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการณ์เทศแบบไม่ชี้ นำ ของครูพี่เลี้ยง	68
7	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการเรียนรู้และ การปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูในภาพรวม.....	69
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการเรียนรู้และ การปฏิบัติงานในสถานศึกษาจากงานด้านวิชาการจำแนกเป็นรายงาน	70
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษางานด้านปกครอง	71
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูงานด้านธุรการ ในชั้นเรียน.....	72
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูงานกิจกรรม พัฒนานักเรียน	73
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาจากงานพัฒนาชุมชน.....	74

ตารางที่	หน้า
13	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู..... 75
14	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู..... 78
15	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้านวิชาการ 79
16	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา งานด้านปกครอง..... 81
17	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้านธุรการในชั้นเรียน 83
18	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานกิจกรรมพัฒนานักเรียนต่าง ๆ..... 85
19	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานพัฒนาชุมชน 87

ตารางที่	หน้า
20	สรุปผลพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา 89

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อาชีพครูเป็นอาชีพชั้นสูง มีสมรรถนะวิชาชีพที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการจัดการเรียนรู้ การผลิตครูจึงต้องให้การศึกษาและฝึกอบรมนักศึกษาครูด้วยความมุ่งมั่นเป็นระยะเวลาที่เพียงพอ หลักสูตรจึงได้กำหนดให้นักศึกษาครูต้องมีระยะเวลาของการเรียนรู้ตามหลักสูตรการผลิตครู 5 ปี และกำหนดให้มีการปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเป็นเวลา 1 ปี จึงมีสิทธิ์ได้รับใบประกอบวิชาชีพครู การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสำหรับนักศึกษาสายครูจึงมีความสำคัญเนื่องจากเป็นสิ่งที่จะทำให้การผลิตนักศึกษามีประสิทธิภาพ เพราะเป็นการให้นักศึกษาเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ครู นำความรู้และทักษะความเป็นครู ที่ได้เรียนรู้ไปใช้จริงในโรงเรียน โดยลงมือปฏิบัติทั้งงานการสอน งานครูอื่น ๆ และได้ซึมซับจิตวิญญาณความเป็นครูไปพร้อม ๆ กัน จากความสำคัญดังกล่าวก่อนที่นักศึกษาจะไปปฏิบัติการสอน 1 ปีการศึกษา หน่วยผลิตครูและผู้เกี่ยวข้องต้องเตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์ โดยนักศึกษาจะได้ทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระในการเป็นครู เสริมความรู้ใหม่ ๆ ทักษะสมัย รวมทั้งฝึกทักษะและอบรมคุณลักษณะความเป็นครู เป็นต้น เพื่อเสริมความสามารถและบุคลิกภาพให้เหมาะสมพร้อมปฏิบัติงานในหน้าที่ครู รวมทั้งการจัดให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับโรงเรียนระหว่างเรียนโดยจัดรายวิชากลุ่มฝึกปฏิบัติการวิชาชีพระหว่างเรียนเป็นการให้นักศึกษาได้มีความรู้เบื้องต้นโดยการไปศึกษาสังเกตงานของครู ต่อจากนั้นมีการทดลองสอนจริง 1 เดือน และฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบเป็นเวลา 2 ภาคการศึกษา หรือ 1 ปีเต็ม ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งฝ่ายผู้ใช้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศจะมีความร่วมมือกัน เพื่อให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างครูดี ครูเก่ง และมีความสุข ออกไปพัฒนาเยาวชนอันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติของเราต่อไปในยุคศตวรรษที่ 21 (มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, คณะครุศาสตร์, 2559)

งานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู นับได้ว่าเป็นหัวใจของการผลิตครู เป็นการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูให้แก่ศึกษาคู สามารถปฏิบัติหน้าที่ของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูจัดเป็นกิจกรรมหลายลักษณะ เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้และมีประสบการณ์ควบคู่ประสานกันไปทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งจัดเป็นกระบวนการที่จัดให้นักศึกษาต่อเนื่องกันไปตลอดหลักสูตร นักศึกษาทุกคนจะต้องเข้ารับการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกชั้นตอนตามที่สถาบันกำหนดและจะต้องได้รับการตัดสินใจให้ผ่านทุกชั้นตอน จึงจะสำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพครูได้ จากงานวิจัยของ ศิริดา ทองเชื้อ. (2557) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตฝึกสอน สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พบว่า ประสบการณ์วิชาชีพครูถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการผลิตครู ทั้งนี้เพราะประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นการฝึกปฏิบัติการทำงานด้วยประสบการณ์จริง นิสิต นักศึกษาได้มีโอกาสนำสิ่งที่ตนได้ศึกษาทุกภาคทฤษฎีไปใช้กับสถานการณ์จริง และมีโอกาสได้เรียนรู้ และ ฝึกปฏิบัติการกิจที่แท้จริงของครู ประสบการณ์วิชาชีพครูจึงเป็นกิจกรรมและประสบการณ์ที่สำคัญ ประการหนึ่งของสถาบันการผลิตครูระดับต่าง ๆ ที่จะพยายามจัดให้นิสิต นักศึกษาได้นำเอาทฤษฎีต่าง ๆ ที่เรียนมาได้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทความเป็นครู รู้จักเลือกใช้วิธีสอนให้ถูกต้อง มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู เรียนรู้ระบบการจัดการบริหารการศึกษาในโรงเรียน ทำงานร่วมกับผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน ตลอดจนเข้าใจและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อให้ให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียนในการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้นักศึกษามีความรู้ ความชำนาญในการสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ สิ่งหนึ่งที่เป็นผลสะท้อนกลับมาสู่สถาบันก็คือ ความคิดเห็นของโรงเรียนเครือข่ายที่ให้ความร่วมมือในการประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อสถาบันจะได้นำข้อมูลมาพัฒนาปรับปรุงระบบการเรียนการสอน และการกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้นจะต้องสอดคล้องเกณฑ์มาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนดประกอบด้วยมาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานการผลิต มาตรฐานบัณฑิตหรือมาตรฐานผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับหลักสูตรวิชาชีพครูชั้นสูง (ปริดาภรณ์ ดวงใจดี และคณะ, 2552) ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้น ได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวปฏิบัติสำหรับนักศึกษาฝึกสอนไว้ 6 งาน ได้แก่ ด้านงานการสอน ด้านงานกิจกรรมนักเรียนและการแนะแนว ด้านงานธุรการในชั้นเรียน ด้านงานธุรการทั่วไป ด้านงานพัฒนาโรงเรียน

และชุมชน และด้านงานพัฒนาตน ซึ่งสอดคล้องกับ ชาตรี ฝ้ายคำตา และ วรรณทิพา รอดแรงคำ. (2548) ได้กล่าวถึงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือ การฝึกสอนว่า เป็นหัวใจในการผลิตครู เพราะเป็นการเตรียมนักศึกษาครูให้พร้อมที่จะไปเป็นครูที่ดีในอนาคต ซึ่งในขณะที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ นิสิต นักศึกษาครูสามารถพัฒนาความรู้ในเนื้อหา บูรณาการกับวิธีสอน รวมทั้งด้านเทคนิควิธีที่สามารถนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่ครูด้านต่าง ๆ เช่น งานสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ งานพัฒนาตน งานพัฒนาสังคม และยังมีโอกาสพัฒนาด้านคุณลักษณะ เพื่อให้มีลักษณะที่เหมาะสมสำหรับการเป็นครู เช่น เป็นผู้ที่มีใจรักศรัทธาในวิชาชีพครู มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณใน วิชาชีพครู

นอกจากนี้ประสบการณ์วิชาชีพครูยังเป็นการเน้นกระบวนการภาคปฏิบัติที่ช่วยเสริมสร้าง ทั้งคุณภาพการผลิตครูใหม่ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูได้เป็นอย่างดี (สาวิตรี โรจนะสมิต และ วรรณทิพา รอดแรงคำ, 2548) การผลิตครูของสถาบันอุดมศึกษาต่างให้ความสำคัญต่อการจัดให้นิสิต นักศึกษามีโอกาสฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และประสบการณ์วิชาชีพครู อันจะช่วยเสริมสร้างให้นิสิต นักศึกษาได้เป็นผู้ที่มีความสามารถและมีทักษะในด้านต่าง ๆ พอที่จะรับผิดชอบในด้านการสอน แต่อย่างไรก็ตามผลการสำรวจปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ผ่านมา พบว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีปัญหาเกิดขึ้นหลายด้านซึ่ง สิริรัตน์ หอมชื่นชม. (2557) ได้ศึกษาและวิจัยเรื่องปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ทำการสังเคราะห์ข้อมูลปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจากงานวิจัยของนักวิจัย 15 คน พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาการควบคุมชั้นเรียน รองลงมา คือ ปัญหาการจัดทำเอกสารประกอบการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ วิจัยในชั้นเรียน ปัญหาห้องเรียน ที่นั่งเรียน สื่อโสตฯ สื่อการสอน อุปกรณ์ไม่เพียงพอ ปัญหาการขาดความรู้ในเนื้อหาที่สอน ทฤษฎีไม่แน่น วิชาที่ไม่ถนัด ไม่เคยเรียน ปัญหาครูพี่เลี้ยงไม่นิเทศการสอน ไม่ให้คำปรึกษา มีภาระงานมาก ปัญหาอาจารย์นิเทศไม่มานิเทศ มาแล้วไม่ดู รับผิดชอบกลับไม่ให้คำปรึกษา ปัญหาบุคลิกภาพที่ดีในการสอน ขาดความมั่นใจ ปัญหาได้รับภาระงานอื่น ๆ มากเกินไปไม่มีเวลาสอน เตรียมการสอน ปัญหามนุษยสัมพันธ์กับ ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ เพื่อนร่วมงาน ปัญหาขาดเทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน การแก้ปัญหาระหว่างสอน ปัญหาการขาดความชำนาญในการปฏิบัติงาน ทักษะการปฏิบัติงาน เทคนิคการปฏิบัติงาน ปัญหาการบันทึกแผนการจัดการเรียนรู้ รายงานการปฏิบัติการสอน ปัญหาการสอนไม่ตรงตามแผน เนื่องจากมีกิจกรรมมาก ปัญหาที่พักอาศัย

การเดินทางไปสอน และปัญหาการออกข้อสอบไม่ครอบคลุมตัวชี้วัดไม่ตรงกับครูพี่เลี้ยง ตามลำดับ จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นพอจะสรุปประเด็นของปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ออกได้เป็น กลุ่มใหญ่ ๆ ได้ดังนี้คือ (1) ด้านการสอน (2) ด้านครูพี่เลี้ยง (3) ด้านอาจารย์นิเทศก์ (4) ด้านเอกสาร ประกอบการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ วิจัยในชั้นเรียน และ (5) ด้านอื่น ๆ เช่น การเดินทาง สถานที่พัก ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ และยังสอดคล้องกับ ศิริดา ทองเชื้อ. (2557) ได้กล่าวถึง ประเด็น“ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์” ที่พบว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ศึกษาส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับตัวนิสิตเอง แต่อย่างไรก็ตามปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญอื่น ๆ ด้วย เช่น โรงเรียน อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง นักเรียน และวิชาที่สอน

ดังนั้นจากปัญหาข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและการปฏิบัติการสอนจึงจำเป็นต้องมีบุคลากรหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้องในการเป็นต้นแบบหรือให้การชี้แนะแก่นักศึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานวิชาชีพครู และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ซึ่งในส่วนของบุคคลที่มีความใกล้ชิดและมีอิทธิพลต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหลักๆ คือ ครูนิเทศ จากสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์ซึ่งจะประกอบด้วย ครูนิเทศก์ของสถานศึกษาโดยเป็นครูของสถานศึกษา (หัวหน้าฝ่ายวิชาการ/ครูฝ่ายวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนานวิชาชีพครู) ที่มีคุณสมบัติและได้รับการแต่งตั้งจากสถานศึกษามอบหมายให้ทำหน้าที่ดูแลการปฏิบัติงานวิชาชีพครู และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ และครูพี่เลี้ยง โดยจะเป็นครูประจำการในสถานศึกษาที่จบในสาขาวิชาที่ นักศึกษาปฏิบัติการสอน และมีประสบการณ์การสอนมาแล้ว 3 ปี ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากสถานศึกษา นั้น ๆ รวมทั้งได้รับการแต่งตั้งจากศูนย์ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย มออบหมายให้ทำหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยง ครูพี่เลี้ยงเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักศึกษา จึงมีบทบาทหน้าที่ให้ คำปรึกษา แนะนำต่าง ๆ แก่นักศึกษา เพื่อให้มีประสบการณ์ในความเป็นครูให้ได้มากที่สุด ฉะนั้นครูพี่เลี้ยงจึงมีความสำคัญในการช่วยสร้างเสริมสิ่งที่ดีงามของความเป็นครูให้เกิดขึ้นกับนักศึกษา เพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยทั่วไปครูพี่เลี้ยงจึงมีหน้าที่ 1) ชี้แนะให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจถึง บทบาทหน้าที่ของครู ในสถานศึกษา 2) มอบหมายงานในหน้าที่ครู เช่น การเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้ในช่วงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พร้อมตรวจและให้คำแนะนำ ก่อนที่นักศึกษาจะ นำไปใช้สอนในชั้นเรียน อย่างน้อย 1 สัปดาห์เพื่อให้ศึกษามีเวลาปรับแก้ตามคำแนะนำ

3) ให้คำแนะนำในเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น กฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา การปฏิบัติตน และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เป็นต้น 4) สังเกตการปฏิบัติงานของนักศึกษา ทั้งในด้านงานสอนในชั้นเรียน และงานในหน้าที่ครู โดยสังเกตอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งบันทึกข้อเสนอแนะในสมุดบันทึกการนิเทศ และประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวปฏิบัติที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ 5) ประเมินผลและตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาในความดูแลร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาหรือฝ่ายที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสถานศึกษาตามแบบประเมินผลในระยะเวลาที่กำหนดอย่างเหมาะสม 6) ร่วมติดต่อ ประสาน ปรีกษา กับอาจารย์นิเทศก์จากมหาวิทยาลัยในเรื่อง การจัดการเรียนรู้ การปฏิบัติงานสอน การประเมินผล และเรื่องอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นกรณีพิเศษ 7) ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การจัดปายนิเทศ จัดนิทรรศการหรือโครงการพิเศษต่าง ๆ เป็นต้น 8) ในกรณีที่มีปัญหาเกิดขึ้นกับนักศึกษาครูที่เลี้ยงติดต่อประสานกับศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หรือ อาจารย์นิเทศก์เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหานั้น และจากงานวิจัยของ สุรกานต์ จังหาร และคณะ .(2554) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์ที่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสรุปปัญหาที่สำคัญของอาจารย์ที่เลี้ยงที่ได้จากการศึกษา ดังนี้ 1) อาจารย์ที่เลี้ยงขาดความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการสอน จึงทำให้ไม่มีความเชื่อมั่นในตัวเองในการปฏิบัติหน้าที่นิเทศการสอน 2) ขาดการประสานงานเพื่อสร้างความเข้าใจโครงสร้างการฝึกสอนจึงทำให้การนิเทศการสอนไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

จากปัญหาดังกล่าวทำให้ทราบถึงครูที่เลี้ยงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กล่าวคือ เป็นผู้ใกล้ชิดกับนักศึกษาฝึกสอนมากกว่าบุคคลอื่น เปรียบเสมือนต้นแบบหรือแบบพิมพ์ความเป็นครูของนักศึกษา นอกจากนี้ยังต้องทำหน้าที่เป็นผู้รักษามาตรฐานทางวิชาการแทนผู้บริหารโรงเรียนในด้านที่เกี่ยวข้องกับการสอน และยังคงเป็นผู้ให้ความร่วมมือกับอาจารย์นิเทศก์จากวิทยาลัยในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์ที่เลี้ยงจึงเสมือนเป็นอาจารย์คนหนึ่งของสถาบันผลิตครูโดยผ่านการนิเทศ จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพราะการแสดงพฤติกรรมกรรมการนิเทศที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพอาจจะช่วยส่งผลให้ครูมีพฤติกรรมกรรมการสอนที่ดีของครูตามไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ศึกษาการวิเคราะห์พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยมีขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 4 แห่งคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,860 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจำนวน 320 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าขนาดประชากร 1,860 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 320 คน จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบกำหนดสัดส่วน (quota sampling) โดยกำหนดประชากรออกเป็น กลุ่มประชากรย่อย ๆ ตามมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยหน่วยประชากรในแต่ละชั้นภูมิมีลักษณะเหมือนกัน (homogeneous) คือเป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในแต่ละมหาวิทยาลัยมีความเท่าเทียมกันมากที่สุด ได้กลุ่มตัวอย่าง 320 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 80 คน
 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 80 คน
 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี จำนวน 80 คน
 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน
 80 คน รวม 320 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกสอน ซึ่งประกอบด้วย

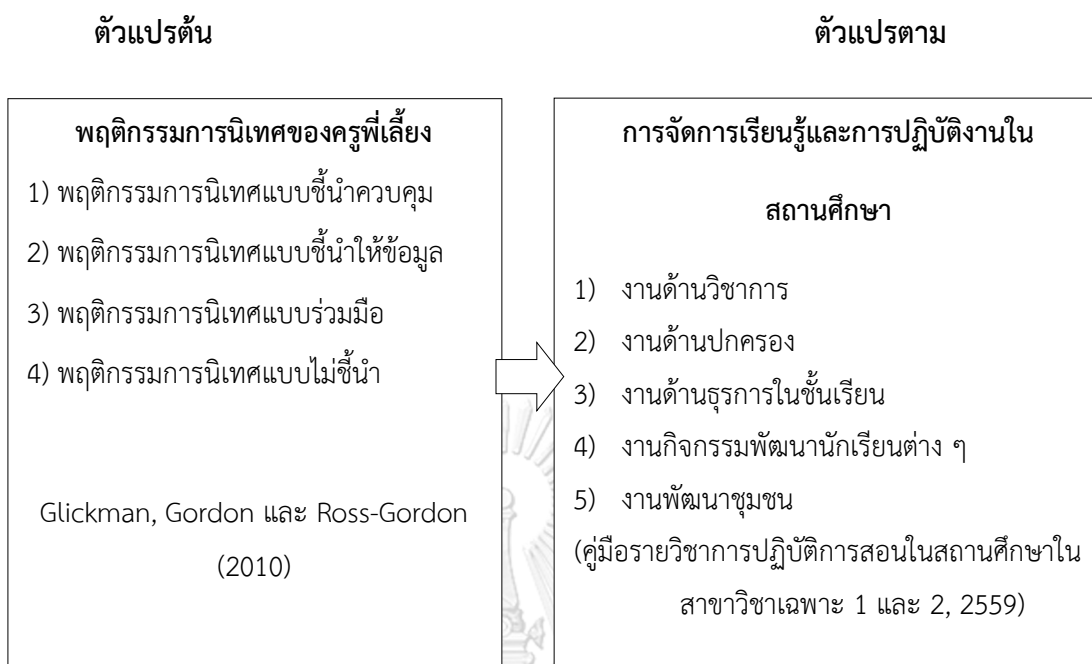
ตัวแปรต้น คือ พฤติกรรมกรณีพิเศษ 4 ประการของ Glickman, Gordon และ Ross-Gordon (2010)

- 1) พฤติกรรมกรณีพิเศษแบบชี้นำควบคุม
- 2) พฤติกรรมกรณีพิเศษแบบชี้นำให้ข้อมูล
- 3) พฤติกรรมกรณีพิเศษแบบร่วมมือ
- 4) พฤติกรรมกรณีพิเศษแบบไม่ชี้นำ

ตัวแปรตาม คือ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาขอบข่ายภาระงานของนักศึกษาในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาจากคู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และคู่มือฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้ขอบข่ายภาระงานของนักศึกษา 5 ด้าน ได้แก่

- 1) งานด้านวิชาการ
- 2) งานด้านปกครอง
- 3) งานด้านธุรการในชั้นเรียน
- 4) งานกิจกรรมพัฒนานักเรียนต่าง ๆ
- 5) งานพัฒนาชุมชน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

พฤติกรรมการณ์เทศ หมายถึง การกระทำและการแสดงออกของผู้มีเทศในการปฏิบัติงานร่วมกับครูในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการณ์เทศการสอนของครูให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น Glickman, Gordon และ Ross-Gordon (2010)

- 1) พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้หน้าควบคุม (Directive Control Behaviors)
- 2) พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้หน้าให้ข้อมูล (Directive Information Behaviors)
- 3) พฤติกรรมการณ์เทศแบบร่วมมือ (Collaborative Behaviors)
- 4) พฤติกรรมการณ์เทศแบบไม่ชี้หน้า (Nondirective Behaviors)

การจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามขอบข่ายภาระงานของนักศึกษาในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ตามคู่มือฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1. งานด้านวิชาการ หมายถึง การศึกษาหลักสูตร กำหนดการสอนหรือโครงการสอน แผนการสอน สื่อและการผลิตสื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ การจัดปายนิเทศ และการวิจัยในชั้นเรียน

2. งานด้านปกครอง หมายถึง การอบรมนักเรียนควบคู่กับการเรียนการสอน สอดส่องดูแลความประพฤติของนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

3. งานด้านธุรการในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติงานในชั้นเรียนของผู้ที่ทำหน้าที่ครูที่ปรึกษา เพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ ภายในชั้นเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ งานธุรการในชั้นเรียนที่อาจารย์ผู้ซึ่งทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาต้องดูแลและรับผิดชอบ ประกอบด้วย การทำบัญชีเรียกชื่อ บัตรสุขภาพ สมุดรายงานประจำตัวนักเรียนงานข้อมูลสถิติสมุดประจำชั้น ระเบียบนักเรียนการจัดชั้นเรียน และดูแลการเรียนของนักเรียน

4. งานกิจกรรมพัฒนานักเรียนต่าง ๆ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ในเวลาที่นอกเหนือจากการเรียน ให้กับนักเรียนตามความถนัด ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยกิจกรรมที่จัดขึ้นจะมีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นจะเป็นการเพิ่มประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ ตลอดจนเสริมพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ให้มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

5. งานพัฒนาชุมชน หมายถึง การดูแลความสะอาดทั่วไป ร่วมพัฒนาโรงเรียนและชุมชนตามความเหมาะสม ซึ่งได้ปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาด้วยการช่วยพัฒนาโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมายจัดทำโครงการพัฒนาโรงเรียนหรือชุมชน 1 - 2 โครงการเพื่อขออนุมัติ และดำเนินการตามโครงการและรายงานผล

ครูพี่เลี้ยง หมายถึง ครูประจำการในสถานศึกษาที่จบในสาขาวิชาที่นักศึกษาปฏิบัติการสอน และมีประสบการณ์การสอนมาแล้ว 3 ปี ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากสถานศึกษานั้น ๆ รวมทั้งได้รับการแต่งตั้งจากศูนย์ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยง ในการแนะนำ ชี้แนะ ตรวจสอบ ประเมินงานด้านการสอนของนักศึกษาในระหว่างการปฏิบัติงานวิชาชีพครู และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา

การจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา ตามที่สถาบันการศึกษากำหนดในระหว่างการศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์และคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในปีการศึกษา 2559

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. เป็นข้อมูลในการพัฒนาพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยง อันจะนำไปสู่การบุคลากรที่ดีมีคุณภาพ และพึงประสงค์ของหน่วยงาน และสนับสนุนต่อการสร้างครูที่คุณภาพต่อไป
2. ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงสามารถนำผลจากการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการศึกษาและการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในสถานศึกษาเพื่อให้การปฏิบัติงานของของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น และสอดคล้องตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ.2556 และข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ.2556
3. สถาบันการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในกระบวนการนิเทศการศึกษา และพัฒนาการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น และสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556

บทที่ 2

หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง “พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู” ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษา ดังนี้

1. การนิเทศการสอน
 - 1.1 ความหมายของการนิเทศการสอน
 - 1.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอน
 - 1.3 กระบวนการนิเทศการสอน
 - 1.4 บุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศการสอน
 - 1.5 บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศการสอน
2. พฤติกรรมการนิเทศ
 - 2.1 ความหมายของพฤติกรรมการนิเทศ
 - 2.2 พฤติกรรมการนิเทศ 4 แบบ (Four Types of Supervisory Behaviors)
 - 2.2.1 พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม (Directive Control Behaviors)
 - 2.2.2 พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล (Directive Informational Behaviors)
 - 2.2.3 พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือ (Collaborative Behaviors)
 - 2.2.4 พฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ (Nondirective Behaviors)
3. แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพครู
 - 3.1 ความหมายและความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
 - 3.2 ความสำคัญของกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
 - 3.3 จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของครูสภา
 - 3.4 แนวทางการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา

3.5 ขอบข่ายภาระงานของนักศึกษาในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

3.5.1 งานด้านวิชาการ

3.5.2 งานด้านปกครอง

3.5.3 งานด้านธุรการในชั้นเรียน

3.5.4 งานกิจกรรมพัฒนานักเรียนต่าง ๆ

3.5.5 งานพัฒนาชุมชน

4. บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานวิชาชีพครู และปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

4.1 บทบาทหน้าที่คณะกรรมการศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์

4.2 บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์

4.3 บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์วิชาเอก คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์

4.4 บทบาทหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา

4.5 บทบาทหน้าที่ครูพี่เลี้ยง

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การนิเทศการสอน (Instructional Supervision)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1 ความหมายของการนิเทศการสอน

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะการนิเทศศึกษามีบทบาทหน้าที่โดยตรงของผู้บริหาร และเป็นกระบวนการที่พัฒนาการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้ครูได้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถ และควบคู่ไปกับการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

กรองทอง จิระเดชากุล (2550) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า การนิเทศการสอน คือ พฤติกรรมอย่างหนึ่งทางการศึกษาที่เกิดขึ้นในองค์การและมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัชรวิภา เล่าเรียนดี (2552) กล่าวว่า การนิเทศการสอน หมายถึง การช่วยเหลือ สนับสนุนทำให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง เพื่อให้เกิดพัฒนาการด้านผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นการร่วมกันวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการสอน ซึ่งจะนำไปสู่การประชุมปรึกษาหารือเพื่อพัฒนาในวิชาชีพต่อไป การนิเทศการสอนไม่ใช่การบังคับ แต่เป็นการช่วยเหลือสนับสนุนครู โดยเน้นความเป็นประชาธิปไตย ความร่วมมือ การสร้างขวัญกำลังใจและการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีร่วมกัน

ชาอุทัย อาจิมสมาจาร (2553) ได้สรุปความหมายของการนิเทศการสอนว่า เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ ผู้นิเทศต้องใช้ความรู้ของการจัดองค์กร ภาวะผู้นำ การสื่อความหมายและหลักการสอนในการทำงานร่วมกับครูในการปรับปรุงการสอนเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

Alfonso, Firth และ Neville (1981 อ้างถึงใน วัชรวิภา เล่าเรียนดี, 2552: 4) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการสอนว่า หมายถึง พฤติกรรมที่พึงปรารถนา ซึ่งกำหนดขึ้นโดยโรงเรียนเพื่อให้ส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการสอนของครู ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

Glickman, Gordon และ Ross-Gordon (2010) ได้ให้ทัศนะว่า การนิเทศการสอนเป็นชุดย่อยของการนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการสำหรับปรับปรุงงานและหน้าที่ในชั้นเรียนของครูและกิจกรรมที่ดำเนินในโรงเรียน โดยกระทำหรือทำงานโดยตรงกับครู

Harris (1985) กล่าวว่า การนิเทศการสอนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการจัดการเรียนการสอนแต่ไม่สัมพันธ์โดยตรงกับตัวนักเรียน การนิเทศการสอนเป็นหน้าที่หลักของกระบวนการปฏิบัติงานในโรงเรียน ไม่ใช่แค่งานหรือหน้าที่เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับเทคนิคที่กำหนดไว้เท่านั้นและการนิเทศการสอนเป็นการเอื้อประโยชน์โดยตรงเพื่อการคงไว้และปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียน

จากทัศนะของนักวิชาการข้างต้น อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การนิเทศการสอน คือ กระบวนการทำงานระหว่างผู้นิเทศและครูที่มีกระบวนการทำงาน เช่น การให้คำปรึกษา การให้คำแนะนำ หรือคำชี้แนะ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการเรียนการสอน

1.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอน

จุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอนได้มีนักการศึกษากำหนดจุดมุ่งหมายไว้หลายท่านดังนี้
 กรองทอง จิตรเดชากุล (2550) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศการสอนไว้ดังนี้

- 1) ผู้บริหารหรือคณะกรรมการการนิเทศภายในสถานศึกษามีความเข้าใจและปฏิบัติกรการนิเทศภายในร่วมกันได้
- 2) เพื่อพัฒนาความสามารถของครู
- 3) เพื่อช่วยเหลือครูในการจัดสรรสื่อตลอดจนพัฒนาการเรียนการสอน
- 4) เพื่อให้ครูเกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพ

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2553) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอน คือการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องและเป็นมิตร โดยมุ่งช่วยเหลือครูให้ประสบความสำเร็จในชั้นเรียน และมีเป้าหมายสูงสุดคือ ผลการเรียนของนักเรียนที่ดีขึ้น

วัชรรา เล่าเรียนดี (2556) ได้สรุปว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอนคือ การส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยอาศัยการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ การสร้างและใช้สื่อนวัตกรรมด้านการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน หรืองานในวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

Good (1959) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการนิเทศการสอนว่ามีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้พัฒนาความสามารถของครู ในการเลือกและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Wiles และ Lovell (1975) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศการสอนเป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีการเตรียมอย่างเป็นระบบและมีแผนการปฏิบัติ จุดมุ่งหมายเพื่อให้ครูเกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สรุปได้ว่า การนิเทศการสอนเป็นการส่งเสริมและพัฒนาเทคนิควิธีการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้ครูให้ประสบความสำเร็จในชั้นเรียนรวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ดีขึ้น

1.3 บุคลากรทำหน้าที่นิเทศการสอน

บุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการนิเทศการสอน เป็นผู้ที่ให้คำแนะนำ ส่งเสริม พัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการสอนของครู ซึ่งบุคลากรที่ทำหน้าที่นิเทศการสอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการนิเทศการสอนและการจัดการเรียนการสอนประกอบกัน นักวิชาการได้กล่าวถึงบุคลากรที่ทำหน้าที่นิเทศการสอน ไว้ดังนี้

Harris (1985) กล่าวถึง บุคลากรที่มีความสามารถในการนิเทศการสอน ได้แก่

1. ผู้อำนวยการ หรือครูใหญ่
2. ผู้ช่วยครูใหญ่
3. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
4. ผู้บริหารที่มีความสามารถในการนิเทศ

Glickman (1981) ได้ให้แนวคิดที่ว่า บุคลากรที่ทำหน้าที่นิเทศการสอน คือ

1. ครูใหญ่
2. ผู้ช่วยครูใหญ่
3. ครูหัวหน้าหมวด

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า บุคลากรที่ทำหน้าที่นิเทศการสอน ได้แก่

1. ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน
2. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือหัวหน้าหน่วยงาน
3. ครูที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน หรือครูต้นแบบ
4. ศึกษานิเทศก์
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนจากภายนอก

1.4 บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศการสอน

การศึกษาบทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศการสอนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพ ผู้นิเทศจะปฏิบัติการณ์เทศการสอนร่วมกับครูผู้รับการนิเทศนักวิชาการได้นำเสนอบทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศการสอน ไว้ดังนี้

อัญชลี โพธิ์ทอง (2549) ได้อธิบายบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอนไว้ ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหาร เป็นผู้อำนวยการความสะอาดและส่งเสริมกิจกรรมการนิเทศ ตลอดจนเป็นวิทยากรและให้ความรู้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาได้
2. บทบาทของผู้นิเทศ เป็นผู้ทำหน้าที่วางแผนวิเคราะห์ปัญหา ตลอดจนร่วมมือกับครูผู้สอนในการพัฒนาการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการเรียนและการประเมินผลทางการศึกษา

กรรองทอง จิรเดชากุล (2550) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้กับการนิเทศการสอนไว้ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหาร
 - 1.1 จะต้องสามารถสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการนิเทศภายในอย่างจริงจัง
 - 1.2 ทำหน้าที่เป็นวิทยากรที่ดีของครูทุกโอกาส
 - 1.3 ชี้แนะแนวทางความรู้ให้แก่ครู
 - 1.4 บริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในทุก ๆ ด้าน
 - 1.5 ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ
 - 1.6 สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอยู่เสมอ
2. บทบาทของผู้นิเทศ
 - 2.1 การวางแผนและจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน
 - 2.2 ช่วยเหลือครูในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน
 - 2.3 ทำให้ครูผู้รับการนิเทศเกิดความรู้สึกรับผิดชอบในการทำงาน
 - 2.4 ประเมินผลการปฏิบัติงานร่วมกับครู
 - 2.5 หาข้อบกพร่องและแนวทางแก้ไขจากผลการปฏิบัติงาน

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2553) ได้กล่าวถึง งานของผู้นิเทศ ไว้ดังนี้

1. ผู้นิเทศควรเตรียมแผนงานของกิจกรรมที่จะกระทำล่วงหน้า
2. ผู้นิเทศมีตารางกิจกรรมที่ยืดหยุ่นได้
3. ผู้นิเทศควรเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงแก้ไขแผนงานอยู่เสมอ
4. ผู้นิเทศมีการบันทึกผลสัมฤทธิ์ของตนเอง
5. ผู้นิเทศต้องควบคุมความรู้สึกและมีความอดทนในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น

6. ผู้นิเทศยอมรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์เพื่อนมาปรับปรุงการทำงานของตนเอง
7. ผู้นิเทศวางตัวในสถานะเดียวกับบุคคลอื่น
8. ผู้นิเทศต้องรู้จักและเข้าใจในตัวครูหรือผู้ร่วมงาน
9. ผู้นิเทศมีการปรึกษากับทุกฝ่ายในสิ่งที่จะทาหรือต้องการเปลี่ยนแปลง
10. ผู้นิเทศต้องรักษาสัญญาของตน
11. ผู้นิเทศช่วยให้ครูแต่ละคนได้ตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง
12. ผู้นิเทศช่วยเหลือและสนับสนุนให้ครูทุกคนทำงานร่วมกัน

Oliva และ Pawlas (2001) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้นิเทศไว้ดังนี้

1. ผู้นิเทศเป็นผู้ประสานงานระหว่างครูในแต่ละระดับหรือแต่ละส่วนงานรวมทั้งสร้างให้ครูเกิดความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอน
2. ผู้นิเทศแสดงบทบาทเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ครูทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มซึ่งต้องการคำแนะนำหรือคำปรึกษาจากผู้นิเทศ
3. ผู้นิเทศแสดงบทบาทเป็นผู้นำกลุ่มในการทำงานร่วมกันกับกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ
4. ผู้นิเทศแสดงบทบาทเป็นผู้ช่วยครูประเมินผลการจัดการเรียนการสอน การประเมินหลักสูตร และการประเมินตนเองของครู
5. ผู้นิเทศแสดงบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอน มีความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนที่มีความทันสมัยรวมถึงแนวทางปฏิบัติการสอนที่ดี
6. ผู้นิเทศแสดงบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
7. ผู้นิเทศแสดงบทบาทเป็นผู้สื่อสารที่ดี สามารถอธิบายความรู้หรือข้อมูลต่าง ๆ ให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเป็นผู้ฟังที่ดี
8. ผู้นิเทศแสดงบทบาทเป็นนักจัดการสามารถสร้างโครงการต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายและมีประโยชน์กับครู
9. ผู้นิเทศแสดงบทบาทเป็นผู้กระตุ้นส่งเสริมให้ครูได้คิดพิจารณา
10. ผู้นิเทศแสดงบทบาทเป็นผู้รับผิดชอบให้ความช่วยเหลือครูใหม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมการทำงานของโรงเรียน
11. ผู้นิเทศแสดงบทบาทเป็นผู้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียน

12. ผู้นิเทศแสดงบทบาทเป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน

13. ผู้นิเทศแสดงบทบาทเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยการกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูแก้ไข ปรับปรุง หรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

14. ผู้นิเทศแสดงบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความสามารถในการสาธิตหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพแก่ครูได้

Wiles และ Bondi (2004 อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2552: 12) ได้กำหนดงานในหน้าที่การนิเทศที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยร่วมกันปฏิบัติกับครู
2. ประเมินผลโปรแกรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
3. คิดสร้างสรรค์โปรแกรมใหม่ ๆ
4. ออกแบบการจัดการเรียนการสอนใหม่เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน
5. จัดสร้างสื่อการเรียนการสอนให้แก่ครู
6. แนะนำและช่วยเหลือครู โดยให้คำปรึกษาแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน
7. ประเมินผลสิ่งอำนวยความสะดวกและติดตามดูแลการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก
8. จัดหาทุนและติดตามดูแลการใช้ทุนให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์
9. จัดโครงการฝึกอบรมครูประจำการและประสานงานโครงการ
10. ตอบสนองต่อความต้องการและสิ่งที่ชุมชนต้องการ ยอมรับข้อมูลย้อนกลับจากชุมชน

จากแนวคิดบทบาทและหน้าที่ของผู้รับการนิเทศข้างต้น สรุปได้ว่า บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศการสอนคือ การให้คำแนะนำ คำปรึกษา ความช่วยเหลือ คอยกระตุ้นส่งเสริมให้ครูได้คิดพิจารณาแก้ไข ปรับปรุง หรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยผู้นิเทศควรมีความรู้และความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร และมีความเชี่ยวชาญในการสาธิตหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพแก่ครูได้

2. พฤติกรรมการนิเทศ

2.1 ความหมายของพฤติกรรมการนิเทศ

การนิเทศการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ผู้นิเทศจำเป็นต้องทำงานร่วมกับครู และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันผ่านการแสดงออกทั้งทางการพูด การแสดงสีหน้าท่าทาง การปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำงานร่วมกัน ซึ่งรวมเรียกว่า พฤติกรรมการนิเทศ ซึ่งการแสดงพฤติกรรมการนิเทศที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จะช่วยส่งผลให้ครูมีพฤติกรรมการสอนที่ดีตามไปด้วย โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการนิเทศ ไว้ดังนี้

นิรมล วิบูลมงคล (2551) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการนิเทศ คือ การแสดงออกของการประพจน์ การปฏิบัติ ทั้งการใช้คำพูดและการปฏิบัติตนของผู้นิเทศ เพื่อแนะนำ ช่วยเหลือ และร่วมมือกับครูในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Harris (1985) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการนิเทศว่า เป็นพฤติกรรมในการปรับปรุงการเรียนการสอนที่มีความสำคัญในการนิเทศการศึกษา และเป็นพฤติกรรมที่มีความซับซ้อนอย่างยิ่ง

Wiles และ Lovell (1983) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการนิเทศ หมายถึง พฤติกรรมทางบวกที่ผู้นิเทศกระทำต่อผู้รับนิเทศ เป็นการกระทำของระบบองค์กรที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อรักษาเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างเต็มที่

จากความหมายของนักการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมการนิเทศ คือ การกระทำและการแสดงออกของผู้นิเทศในการปฏิบัติงานร่วมกับครูในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น

2.2 พฤติกรรมการนิเทศ 4 แบบ (Four Types of Supervisory Behaviors)

Glickman และคณะ (2010) ได้จำแนกรูปแบบพฤติกรรมการนิเทศจากการศึกษาพฤติกรรมการสังเกตการสอนในชั้นเรียนที่ผู้นิเทศพึงกระทำมีพฤติกรรมการนิเทศ 10 ด้าน ดังนี้

1. การรับฟัง ผู้นิเทศนั่งมองดูครูและพยักศีระชะเพื่อแสดงให้เห็นว่าเข้าใจและสนใจในสิ่งที่ครูพูด
2. การสร้างความเข้าใจ ผู้นิเทศถามคำถามเพื่อทำความเข้าใจในสิ่งที่ครูพูด
3. การกระตุ้นส่งเสริม ผู้นิเทศแสดงปฏิกิริยาตอบรับที่แสดงการยอมรับในสิ่งที่ครูพูดเพื่อช่วยให้ครูพูดหรืออธิบายความคิดเห็นอย่างต่อเนื่อง
4. การสะท้อนความคิด ผู้นิเทศสรุปและถอดความจากข้อความที่ครูพูดเพื่อตรวจสอบและยืนยันความเข้าใจในสิ่งที่ครูต้องการอธิบาย
5. การนำเสนอ ผู้นิเทศแสดงความคิดของตนเองเกี่ยวกับประเด็นสำคัญที่กำลังอภิปราย
6. การแก้ปัญหา ผู้นิเทศเริ่มหาแนวทางในการแก้ปัญหาหลังการอภิปรายเบื้องต้นเกี่ยวกับประเด็นสำคัญหรือปัญหา และทำรายการเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้
7. การหาข้อตกลง ผู้นิเทศขยายการอภิปรายจากวิธีการแก้ไขที่เป็นไปได้ไปสู่ผลของวิธีการแก้ไขแต่ละวิธี สํารวจหรือพิจารณาข้อเปรียบเทียบและจัดลำดับความน่าสนใจแล้วตัดให้เหลือตัวเลือกที่น้อยลง
8. การชี้แนะหรือแนะนำ ผู้นิเทศบอกครูหรือผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับทางเลือกที่เป็นไปได้ ทางเลือกใดที่มีเหตุผลและควรจะปฏิบัติ หรือสิ่งที่ครูควรกระทำหรือต้องการให้ครูทำ
9. การกำหนดมาตรฐาน ผู้นิเทศกำหนดหลักเกณฑ์และเวลาที่คาดหวังให้ครูประสบผลสำเร็จ พร้อมทั้งเครื่องมือในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้
10. การเสริมแรง ผู้นิเทศพูดเสริมคำแนะนำและเกณฑ์ที่ต้องการให้ครูปฏิบัติโดยการบอกผลความสำเร็จที่เป็นไปได้ ซึ่งการพูดเสริมแรงสามารถพูดเสริมแรงในทางบวก คือการพูดยกย่องหรือแสดงความมั่นใจในความสามารถของครู และการพูดเสริมแรงในทางลบคือ บอกถึงผลเสียของการไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ

ซึ่งพฤติกรรมการนิเทศของผู้นิเทศดังกล่าวทำให้เกิด “แบบพฤติกรรมการนิเทศ 4 แบบ” ซึ่งผู้นิเทศจะต้องมีความรู้ในการวิเคราะห์ครูหรือกลุ่มครูที่กำลังได้รับการนิเทศว่าครูมีคุณลักษณะความรู้ความสามารถ และการพัฒนาตนเองได้ดีมากน้อยเพียงใด แล้วพิจารณาเลือกใช้แบบพฤติกรรมการนิเทศให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและความพร้อมของครู ในการเลือกแบบพฤติกรรมการนิเทศขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้นิเทศอีกสองประการ คือ การมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้ และความเชื่อที่ผู้นิเทศมีต่อปรัชญาการศึกษา สองปัจจัยนี้จะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้แบบ

พฤติกรรมของผู้นิเทศด้วย นอกจากนี้ ผู้นิเทศไม่ควรใช้พฤติกรรมการนิเทศแบบเดิมกับครูคนเดิม ควรจะพัฒนาเป็นรูปแบบพฤติกรรมการนิเทศที่สูงขึ้นตามความสามารถของครู เป็นการแสดงให้เห็นว่าครูมีการพัฒนาการที่ดีขึ้น และในขณะเดียวกันก็ถือได้ว่าผู้นิเทศมีการพัฒนาการนิเทศของตนเอง เช่นเดียวกันพฤติกรรมการนิเทศตามพัฒนาการและลักษณะของผู้รับการนิเทศ จำแนกไว้ 4 แบบโดยแต่ละแบบมีรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะ ลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติ และกรณีที่ใช้ ดังนี้ Glickman, Gordon และ Ross-Gordon (2010)

2.2.1 พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้นำควบคุม (Directive Control Behaviors) คือ

การประพฤติปฏิบัติด้วยการพูดการใช้ภาษาท่าทางต่าง ๆ ในการให้คำแนะนำช่วยเหลือครูในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสามารถที่กระทำได้กับครูเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ซึ่งพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้นำควบคุมมีลักษณะและการปฏิบัติดังนี้

1. การนำเสนอ (Presenting) เพื่อให้เข้าใจปัญหาโดยผู้นิเทศเป็นผู้เริ่มพูดถึงความจำเป็นและปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสังเกตการสอนหรือได้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อพยายามที่จะบอกครูว่ามีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครูที่จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข
2. การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) เพื่อให้ครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา มองเห็นและยอมรับปัญหาดังกล่าวว่าครูคิดอย่างไรกับปัญหานั้น
3. การฟัง (Listening) เพื่อทำความเข้าใจกับความคิดเห็นของครู ผู้นิเทศต้องพยายามฟังและรวบรวมข้อมูลให้ได้มากที่สุดในเวลาอันน้อยที่สุด ผู้นิเทศจะต้องตั้งใจฟัง เพื่อให้เข้าใจมุมมองและความคิดเห็นของครู และแน่ใจว่าครูยอมรับว่ามีความจำเป็นต้องแก้ปัญหานั้น
4. การแก้ปัญหา (Problem solving) ผู้นิเทศพยายามคิดพิจารณาหาแนวทางที่เป็นไปได้ในการช่วยครูแก้ปัญหานั้น โดยคิดหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมที่สุดก่อนที่จะเสนอแนะให้แก่ครู
5. การชี้นำ หรือแนะนำ (Directing) ผู้นิเทศชี้นำแนะนำวิธีการปฏิบัติให้แก่ครูว่าควรจะต้องทำอะไรบ้าง อธิบายวิธีการให้ครูได้เข้าใจ ตั้งความคาดหวังว่าครูควรทำอะไร อย่างไรบ้าง ให้ได้ผลอย่างไร
6. การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) ผู้นิเทศซักถามครูเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติที่ได้รับการแนะนำและความคาดหวังจากการปฏิบัติเพื่อสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนตรงกันก่อนการปฏิบัติ

7. การกำหนดมาตรฐาน (Standardizing) เพื่อกำหนดตัวบ่งชี้ตามความคาดหวัง หลังจากที่ทำความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความคาดหวังและแนวทางการปฏิบัติ ผู้นิเทศย้ำเกี่ยวกับแผนการปฏิบัติให้การช่วยเหลือแนะนำ จัดสื่อที่จำเป็นให้กำหนดเกณฑ์พิจารณาความสำเร็จ ระยะเวลาที่จะให้บริการด้านต่าง ๆ กำหนดวันและเวลาการติดตามช่วยเหลือ

8. การกระตุ้นเสริมแรง (Reinforcing) ผู้นิเทศพยายามทบทวนและพูดย้ำถึงความคาดหวัง สิ่งนี้ต้องปฏิบัติ ทบทวนแผนปฏิบัติงาน และวันเวลาการติดตามผล ปิดประชุม เมื่อแน่ใจว่าทุกเรื่องเป็นที่เข้าใจตรงกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้นิเทศในการเลือกใช้การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม

1. ครูมีระดับความสามารถในการปฏิบัติงานและระดับการพัฒนาการต่ำ
2. ครูมีความรู้น้อย มีประสบการณ์ในการสอนน้อย มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามที่ผู้นิเทศแนะนำ และคิดว่าเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติตาม
3. ในกรณีที่ผู้นิเทศมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการแก้ไขปัญหา นั้น หรือกรณีที่ครูต้องการให้ผู้นิเทศเป็นผู้ตัดสินใจดำเนินการ
4. ในกรณีที่เป็นเรื่องเร่งด่วน ผู้นิเทศไม่มีเวลาพอที่จะมาให้การนิเทศแก่ครูโดยตรง และต่อเนื่อง

2.2.2 พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล (Directive Information Behaviors)

พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูลดำเนินการใช้พฤติกรรมต่าง ๆ เช่นเดียวกับกับการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม เพียงแต่ไม่ชี้แนะหรือไม่แนะนำวิธีการปฏิบัติให้ครูโดยตรงแต่ให้ข้อมูลและวิธีการหลากหลายวิธีให้ครูได้เลือกปฏิบัติ ซึ่งผู้นิเทศควรจะต้องพยายามลดพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะควบคุมให้น้อยลงและพยายามส่งเสริมครูในการตัดสินใจมากขึ้นเรื่อย ๆ จนครูสามารถที่จะร่วมคิดร่วมปฏิบัติงานได้กับบุคคลอื่น โดยไม่ต้องอาศัยผู้นิเทศช่วยแนะนำตลอดเวลาตลอดไป ซึ่งพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูลมีลักษณะและการปฏิบัติดังนี้

ลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล

1. การนำเสนอ (Presenting) เป็นการนำเสนอข้อมูลจากการสังเกตการณ์สอนของผู้นิเทศ เพื่อให้ครูเข้าใจและยอมรับเป้าหมายที่จะต้องเปลี่ยนแปลงจากปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู

2. การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) ผู้นิเทศจะถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับเป้าหมายที่จะเปลี่ยนแปลง ความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนแปลง และวิธีการที่จะเปลี่ยนแปลงจากการนำเสนอข้อมูลรายละเอียดที่ได้สังเกตและบันทึก

3. การฟัง (Listening) ผู้นิเทศตั้งใจฟังความคิดเห็นมุมมองของครู เพื่อให้เข้าใจว่าครูมองเห็นและยอมรับเป้าหมายที่จะต้องเปลี่ยนแปลงและปรับปรุง และรู้วิธีการปรับปรุงแก้ไขหรือไม่ มากน้อยแค่ไหน

4. การแก้ปัญหา (Problem solving) ผู้นิเทศพิจารณาแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้หลายแนวทาง เพื่อให้ครูเลือกและให้ครูอธิบายสาเหตุของปัญหาให้ชัดเจน

5. การชี้แนะนำวิธีปฏิบัติ (Directing) ผู้นิเทศเสนอแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ ครูเลือกวิธีที่เหมาะสมที่สุด พร้อมกับให้บอกเหตุผลที่เลือกวิธีนั้น

6. การฟัง (Listening) ผู้นิเทศถามครูเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการที่ครูเลือกใช้พร้อมกับบอกเหตุผลผู้นิเทศให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางที่ครูเลือกไว้

7. การแนะนำ (Directing) ผู้นิเทศกำหนดขอบข่ายหรือกรอบที่ครูจะต้องปฏิบัติและดำเนินการโดยพูดแนะนำครูเกี่ยวกับวิธีการที่ครูเลือกใช้

8. การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) เพื่อให้เข้าใจตรงกันกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูจะปฏิบัติผู้นิเทศให้ครูอธิบายซ้ำและอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการและกิจกรรมที่จะปฏิบัติ

9. การกำหนดมาตรฐาน (Standardizing) ผู้นิเทศช่วยครูกำหนดเกณฑ์การปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับพฤติกรรมที่จะแก้ไข และเกณฑ์การตัดสินผลสำเร็จตามเป้าหมาย และกำหนดวันเวลาที่แล้วเสร็จ

10. การเสริมแรง (Reinforcing) ผู้นิเทศสรุปการประชุมทบทวนเป้าหมายของการเปลี่ยนแปลงกิจกรรม เกณฑ์ประเมินความสำเร็จตามเป้าหมาย วันและเวลาการติดตามผลและสังเกตการสอนครู

ข้อแนะนำสำหรับผู้นิเทศในการเลือกใช้การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล

1. ครูมีระดับพัฒนาการและความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
2. ครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เป็นปัญหาในการสอนของตนเองเท่ากับผู้นิเทศ
3. ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแต่ขาดประสบการณ์หลายด้าน ในขณะที่ผู้นิเทศรู้และเข้าใจดีทุกเรื่อง

4. ผู้นิเทศมีความเต็มใจที่จะร่วมรับผิดชอบในวิธีการแก้ปัญหาที่ครูเลือกใช้
5. ครูมีความเชื่อมั่นในตัวผู้นิเทศ
6. มีเวลาจำกัด และการปฏิบัติจริงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน

2.2.3 พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือ (Collaborative Behaviors) ในการนิเทศแบบร่วมมือ นั้น ทั้งผู้นิเทศและครูจะร่วมกันตัดสินใจในวิธีการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานตลอดเวลา ทั้งครูและผู้นิเทศจะให้ข้อเสนอแนะแก่กันและกันเพื่อร่วมกันพิจารณาข้อตกลงร่วมกันการปฏิบัติ ซึ่งพฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือมีลักษณะและการปฏิบัติดังนี้ คือ

1. การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) ผู้นิเทศทำความเข้าใจกับปัญหาที่ครูพูดถึงเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับปัญหาที่ครูได้นำเสนอ โดยพยายามกระตุ้นให้ครูระบุสาเหตุของปัญหาและประเด็นของปัญหาให้ชัดเจน

2. การฟัง (Listening) ผู้นิเทศฟังอย่างตั้งใจเพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับปัญหาความคิดเห็นของครูที่มีต่อปัญหาการสอนของตนเอง ก่อนที่จะคิดพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหานั้น

3. การตอบสนอง (Reflecting) เพื่อสร้างความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับปัญหาและรายละเอียดของปัญหาที่ครูนำเสนอ ผู้นิเทศต้องตอบสนองด้วยการรับรู้และปัญหาของครูเพื่อให้แน่ใจว่าเข้าใจตรงกันว่าปัญหาที่แท้จริงของครูคืออะไร

4. การนำเสนอ (Presenting) ผู้นิเทศเสนอมุมมองและความคิดเห็นของตนเองให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา หรืออุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาตามความคิดเห็นของครู เสนอข้อมูลที่ครูอาจจะมองข้ามความสำคัญ การเสนอความคิดเห็นของตนเองของผู้นิเทศในขั้นที่ผู้นิเทศจะช่วยให้ครูได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาเพิ่มมากขึ้น และมองเห็นสาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาที่ชัดเจนมากขึ้น

5. การสร้างความเข้าใจตรงกัน (Clarifying) โดยผู้นิเทศพยายามทำให้ครูเข้าใจความคิดเห็น การรับรู้ของผู้นิเทศให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อปรับความเข้าใจตรงกัน และมีแนวคิดในการแก้ปัญหาไปในทิศทางเดียวกัน

6. การแก้ปัญหา (Problem solving) ทั้งผู้นิเทศและครูมีการแลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะและทางเลือกใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาก่อนที่จะร่วมกันสรุปเกี่ยวกับวิธีแก้ปัญหาหรือเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้และเหมาะสม

7. การกระตุ้นส่งเสริม (Encouraging) เป็นการกระตุ้นส่งเสริมและการยอมรับข้อโต้แย้งที่อาจเกิดขึ้น เมื่อมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นผู้นิเทศต้องยอมรับข้อขัดแย้งและหาทางประนีประนอมเพื่อหาข้อยุติกันต่อไป เพราะความขัดแย้ง ความเห็นไม่ตรงกัน สามารถจะได้มาซึ่งวิธีแก้ปัญหาที่ดีและเหมาะสมที่สุด

8. ขั้นการเจรจาตกลงร่วมกันเพื่อหาข้อยุติ (Negotiating) เป็นการเจรจาเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาที่เป็นที่ยอมรับของครูและผู้นิเทศ เพื่อให้ทั้ง 2 ฝ่ายเห็นด้วยกับรายละเอียดของแนวทางการปฏิบัติ อาจมีการอภิปรายซึ่งแนวทางที่ได้ช่วยกันเลือก

9. การกำหนดมาตรฐาน (Standardizing) การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติเป็นการตกลงร่วมกันในรายละเอียดของแนวทางและแผนปฏิบัติ รวมทั้งกำหนด วัน เวลา สถานที่ ที่จะดำเนินการตามแผน ใช้สื่ออะไรบ้าง มีใครบ้างเป็นผู้ร่วมงาน รายละเอียดเหล่านี้ต้องเจรจาปรึกษาหารือกันให้ชัดเจน

10. การตอบสนอง (Reflecting) เป็นการพิจารณาไตร่ตรองเพื่อสรุปแผนขั้นสุดท้าย ผู้นิเทศสรุปแนวทางและแผนปฏิบัติงานโดยครูยอมรับเข้าใจตรงกันในทุกเรื่อง อาจจะทำให้ครูทบทวนแผนและแนวทางการปฏิบัติอีกครั้ง และมีการจดบันทึกข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาการยอมรับนัดหมายการดำเนินการทุกขั้นตอนตามแผนก่อนนัดการประชุม

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้นิเทศในการเลือกใช้นิเทศแบบร่วมมือ

1. ในกรณีที่ครูหรือคณะครูมีระดับพัฒนาการ ความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม และความเชี่ยวชาญอยู่ในระดับปานกลาง แต่อาจจะยังไม่กล้าตัดสินใจเองโดยเด็ดขาดด้วยตัวเอง

2. ในกรณีที่ครู คณะครู และผู้นิเทศมีความรู้ความสามารถ ความสำคัญเท่าเทียมกัน หรือถ้าครูเข้าใจปัญหามากที่สุดในเรื่องหนึ่ง ผู้นิเทศรู้และเข้าใจมากอีกเรื่องหนึ่ง การนิเทศแบบร่วมมือจะช่วยให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3. ในกรณีที่ผู้นิเทศและครูจะต้องมีการตัดสินใจร่วมกัน และต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันในเรื่องที่จะส่งผลถึงผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้บังคับบัญชาในระดับสูงขึ้นไป

4. ในกรณีที่ครูและผู้นิเทศยอมรับต่อการมีภาระหน้าที่ร่วมกันในการแก้ปัญหาเฉพาะเรื่อง หรือบางเรื่องที่ต้องการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ แต่ไม่ใ้ครูมีส่วนร่วม อาจเกิดปัญหาขึ้นได้

2.2.4 พฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ (Nondirective Behaviors) วิธีการนิเทศแบบไม่ชี้แนะนั้นผู้นิเทศจะใช้พฤติกรรมในการพูดคุยทำงานร่วมกับครูโดยที่ครูจะเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง ผู้นิเทศเป็นเพียงผู้ช่วยในการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ที่ครูร้องขอเท่านั้น ซึ่งพฤติกรรมในการนิเทศแบบไม่ชี้แนะมีลักษณะและการปฏิบัติ ดังนี้

1. การฟัง (listening) ผู้นิเทศฟังครูพูด ครูเสนอแนวคิดความต้องการอย่างตั้งใจและพยายามทำความเข้าใจกับเรื่องที่ครูพูดให้มากที่สุด

2. การตอบสนอง (reflecting) ผู้นิเทศพูดสรุปความคิดเห็นตามความต้องการของครูหรือปัญหาของครู แสดงความเห็นใจ สนใจ แต่ไม่ควรแสดงความคิดเห็นส่วนตัวใด ๆ พยายามจับใจความสำคัญในเรื่องที่ครูพูดให้มากที่สุด

3. การสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน (clarifying) ผู้นิเทศต้องพยายามทำความเข้าใจกับปัญหาเรื่องราวที่ครูพูดให้ละเอียดและชัดเจนตรงกันให้มากที่สุด อาจจะให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับปัญหาหรือเรื่องราวที่ครูพูด เพื่อให้สามารถมองปัญหาหลายมุม และเพื่อให้ครูได้แนวคิดมุมมองมากขึ้น

4. การกระตุ้นส่งเสริม (encouraging) ผู้นิเทศต้องแสดงออกด้วยความสนใจเต็มที่ที่จะรับฟังเรื่องราวปัญหาต่าง ๆ ของครู ในขณะที่ครูพยายามพูดแสดงความคิดเห็นความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาหรือเรื่องราวนั้น ๆ ให้การกระตุ้นด้วยคำพูด ใช้ท่าทางประกอบ รวมทั้งพูดเสริมกำลังใจ สนับสนุน ชมเชย ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถตัดสินใจได้ด้วยคามมั่นใจ

5. การตอบสนอง (reflecting) ผู้นิเทศต้องมีการตอบสนองต่อการพูด การเสนอของครูตลอดเวลา พร้อมกับทบทวนความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่ครูพูด เพื่อตรวจสอบความเข้าใจตรงกัน แต่ไม่จำเป็นต้องถอดข้อความการพูดของครูทุกครั้ง

6. การแก้ปัญหา (problem solving) ผู้นิเทศพยายามพูดกระตุ้นให้ครูพิจารณาแนวทางการปฏิบัติ หรือแนวทางการแก้ปัญหาอื่น ๆ โดยให้ครูกิจหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตัวเอง

สอบถามในรายละเอียดของแนวทางการแก้ปัญหา กระตุ้นให้คิดทางเลือกให้หลากหลายเพื่อเปรียบเทียบและให้ได้ซึ่งวิธีที่เหมาะสมที่สุด โดยให้เวลาในการคิดและพูดอย่างพอเพียง

7. การแก้ปัญหา (problem solving) หลังจากที่ได้แนวทางการแก้ปัญหาแล้วผู้นิเทศกระตุ้นให้ครูพูดอธิบายถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้นจากการนำวิธีนั้นไปแก้ปัญหา รวมทั้งอาจจะให้อธิบายผลที่จะเกิดขึ้นจากวิธีอื่น ๆ ที่ไม่ได้เลือก เพื่อให้ครูมีโอกาสคิดเปรียบเทียบแต่ละแนวทางการแก้ปัญหาจากผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการใช้แต่ละวิธี

8. การนำเสนอ (presenting) ผู้นิเทศให้ครูนำเสนอปัญหาและแนวทางหรือวิธีการแก้ปัญหาอีกครั้ง พยายามพูดให้ครูเต็มใจ ตั้งใจที่จะปฏิบัติ และยอมรับว่าเป็นความผูกพันและภาระหน้าที่ในเรื่องที่ครูได้ตัดสินใจไปแล้ว โดยพยายามให้ครูเลือกวิธีที่ปฏิบัติได้จริงด้วยตัวเอง ภายในระยะเวลาพอควร และรับผิดชอบในการดำเนินการโครงการโดยตลอด

9. การกำหนดมาตรฐาน (standardizing) ผู้นิเทศให้ครูกำหนดเกณฑ์ในการปฏิบัติงาน กำหนดเวลาแล้วเสร็จ ระบุมาตรฐานของผลงานที่ปฏิบัติงานใดควรเริ่มต้นก่อนหลังและจะเสร็จเมื่อใด ต้องการสื่อ อุปกรณ์ใดบ้างที่จำเป็น เมื่อใดที่ครูสามารถอธิบายและตอบคำถามต่าง ๆ เหล่านี้ให้ชัดเจน การประชุมการนิเทศใกล้จะสมบูรณ์

10. การตอบสนอง (reflecting) เป็นการตอบสนองทบทวนเกี่ยวกับแผนการปฏิบัติงานของครูก่อนจบการประชุม ผู้นิเทศต้องให้ครูสรุป แผนการปฏิบัติ รายละเอียดของวิธีดำเนินงานอีกครั้ง หลังจากนั้นครูสามารถเริ่มดำเนินการตามโครงการและแผนปฏิบัติงานนั้นได้

ข้อแนะนำสำหรับผู้นิเทศในการเลือกใช้นิเทศแบบไม่ชี้แนะ

1. ในกรณีที่ครูหรือคณะครูผู้ร่วมโครงการนิเทศ มีความรู้ มีความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความเชี่ยวชาญ มีระดับความคิดและระดับพัฒนาการสูงมาก
2. ในกรณีที่ครูหรือคณะครูมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่ตัดสินใจจะดำเนินการมาก และผู้นิเทศมีความรู้ความเชี่ยวชาญเรื่องนั้นน้อย
3. ในกรณีที่ครูหรือคณะครูต้องรับผิดชอบโดยตรงในการตัดสินใจในเรื่องนั้น และผู้นิเทศมีส่วนร่วมน้อย
4. ในกรณีที่ครูหรือคณะครูมีความตั้งใจและต้องการจะแก้ปัญหาในเรื่องนั้น ๆ ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่ปัญหาสำคัญที่ผู้นิเทศต้องเข้าไปมีส่วนร่วม แต่ช่วยเปิดโอกาสส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสตัดสินใจเอง และจัดดำเนินการเอง โดยผู้นิเทศคอยสนับสนุนและบริการตามที่ถูกร้องขอ

3. แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพครู

3.1 ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

วัชรภรณ์ เชื้อนวัง (2549) ได้ให้ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพไว้ว่า เป็นการ จัดประสบการณ์ตรงให้กับนิสิตได้มีการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง ปฏิบัติภารกิจเสมือนครูประจำการ ทุกอย่าง และมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีที่ศึกษามาและนำไปสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งถือว่าการ ให้ความรู้โดยผ่านประสบการณ์วิชาชีพนี้จะเป็นการฝึกหัดทางปฏิบัติจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้ดี เกิดทักษะ เกิดความมั่นใจที่จะนำไปสู่ความศรัทธาในอาชีพและมีจิตวิญญาณความเป็นครูในที่สุด

(มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, คณะศึกษาศาสตร์, 2551) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นการฝึกประสบการณ์ที่ไม่ใช่เฉพาะภาคทฤษฎีในห้องเรียนและภาคปฏิบัติในสนามเท่านั้น แต่รวมถึง การปฏิบัติงานครูทั้งหมด ซึ่งเปรียบเสมือนครูประจำการคนหนึ่ง

ณัฐธิดา พิมพ์หิน (2551) ได้สรุปความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การ จัดประสบการณ์ให้นิสิตได้นำเอาทฤษฎีที่ได้เรียนรู้ทั้งหมดนำมาใช้ในภาคปฏิบัติในสถานที่จริง เพื่อให้ เกิดทักษะและเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู พร้อมปฏิบัติหน้าที่เสมือนครูประจำการ

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสำหรับนักศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตและศึกษาศาสตรบัณฑิต เป็นเวลา 1 ปีการศึกษาตามข้อกำหนดของคุรุสภา เพื่อให้ให้นักศึกษาได้นำเอาความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติที่ได้เรียนมา ไปทดลองปฏิบัติจริง และปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียน

3.2 ความสำคัญของกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญที่นักศึกษาจะได้เรียนรู้และ พัฒนาการเรียนการสอน และงานในหน้าที่ครูอย่างเข้มข้นและเป็นรูปธรรม เป็นโอกาสที่จะได้นำ ความรู้และทฤษฎี ไปประยุกต์ใช้ และสร้างองค์ความรู้ทางการศึกษา เพื่อสร้างสรรค์และแก้ปัญหาใน กระบวนการทำงาน โดยมีครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ และผู้บริหารสถานศึกษา เป็นที่ปรึกษาให้ คำแนะนำ และความช่วยเหลือ

ซึ่งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใช้ระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติการสอนตามหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต 5 ปี เป็นเวลา 1 ปีการศึกษาตามข้อกำหนดของคุรุสภา เพื่อยกระดับมาตรฐานการ

ฝึกหัดครูให้สูงขึ้น โดยมุ่งหวังว่านักศึกษามีทักษะในการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นคณะครุศาสตร์ร่วมกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในท้องถิ่นจึงจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขึ้น (คู่มือการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา, 2559)

3.3 จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของครุสภา

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสำหรับนักศึกษาในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรห้าปี) เป็นวิธีการและเวทีที่จะบ่มเพาะความเป็นครูอย่างแท้จริงให้กับนักศึกษา โดยนักศึกษาจะได้นำความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติที่ได้ศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตรที่ผ่านการรับรองโดยครุสภา มาถ่ายทอดให้กับผู้เรียนผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ตนเองเลือกและกำหนดอย่างเป็นระบบ ภายใต้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดจากครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ นอกจากนี้ นักศึกษาจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการแก้ปัญหาในชั้นเรียน ตลอดจนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษาด้วย

ในมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ นักศึกษาจะต้องใช้ความรู้ตามมาตรฐานความรู้ทั้ง 11 ด้าน ไปปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการครุสภา กำหนด ได้แก่ การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชา เฉพาะตามมาตรฐานการการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน ซึ่งหมายถึงมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ นักศึกษาต้องผ่านข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษาซึ่งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้ มาตรฐานการปฏิบัติงานนักศึกษาต้องผ่านข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรมกรปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้ หรือ การจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานการปฏิบัติตน นักศึกษาต้องมีจรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตนซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคมอันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

สถานศึกษาที่รับนักศึกษาไปปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ จะได้รับประโยชน์ร่วมกันโดยเฉพาะการสร้างบุคลากรทางการศึกษาที่สามารถช่วยสอนในรายวิชาที่สถานศึกษายังขาดแคลนบุคลากรตลอดปีการศึกษา และพัฒนาการวิจัยโดยเกิดความร่วมมือในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งนักศึกษาปฏิบัติการสอนเป็นผู้วิจัย และสื่อกลางในการประสานงานเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของนักศึกษาปฏิบัติการสอนไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา(คู่มือรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ 1 และ 2, 2559)

3.4 แนวทางการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษา

นักศึกษาต้องปฏิบัติการสอน ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ.2556 ประกาศคณะกรรมการคุรุสภาเรื่อง สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ.2556 และข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย จรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ในตำแหน่ง “ผู้ประกอบวิชาชีพครู” โดยนักศึกษาที่จะไปปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้สถานศึกษา(คู่มือรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ 1 และ 2, 2559)

1. ต้องเป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรห้าปี) ชั้นปีที่ 5
2. ต้องสอบผ่านทุกรายวิชาตามแผนการศึกษาในหลักสูตร และไม่อนุญาตให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนวิชาอื่นใดนอกเหนือจากรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ 1 และ 2 (School Internship 1 and 2)

เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศคุรุสภา เรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษา เพื่อการประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2557 วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ได้กำหนดแนวปฏิบัติของนักศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพครูไว้ ดังต่อไปนี้สถานศึกษา(คู่มือรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ 1 และ 2, 2559)

1. นักศึกษาต้องปฏิบัติการสอนตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ.2556 ในตำแหน่ง “ผู้ประกอบวิชาชีพครู”

2. นักศึกษาต้องแสดงหลักฐานผลของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามประกาศ คณะกรรมการคุรุสภาเรื่อง สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐาน วิชาชีพ พ.ศ. 2556 ในตำแหน่ง “ผู้ประกอบวิชาชีพครู”

3. นักศึกษาต้องปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากกระทรวง ศึกษาธิการเป็นระยะเวลา 1 ปี (2 ภาคการศึกษาปกติ) ต่อเนื่องกัน โดยปฏิบัติหน้าที่เป็น “ครูผู้สอน” กรณีที่นักศึกษาไม่สามารถปฏิบัติการสอนได้ให้นักศึกษาลงทะเบียนซ้ำในภาคการศึกษาถัดไป

4. นักศึกษาต้องทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยนำเอาปัญหาที่ได้จากาสอนมา ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดโครงร่างการวิจัยในรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาใน สาขาวิชาเฉพาะ 1 (School Internship 1) และ จัดทำรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ในรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ 2 (School Internship 2) ที่ต่อเนื่อง จากภาคการศึกษาก่อนหน้า

กรณีที่นักศึกษาเปลี่ยนสถานศึกษาในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชา เฉพาะ 2 (School Internship 2) นักศึกษาต้องดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดย คำนึงถึงปัญหาที่เกิดกับนักเรียนที่สอนในสถานศึกษาใหม่ โดยอาจจะใช้โครงร่างวิจัยเดิมที่เขียนไว้มา ปรับปรุงในส่วนของความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ขอบเขตการวิจัย ประชากรและกลุ่ม ตัวอย่าง ทั้งนี้ต้องมีหลักฐานที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรจากครูพี่เลี้ยง อาจารย์ นิเทศ และอาจารย์ประจำสาขาวิชาว่าให้ใช้โครงร่างการวิจัยเดิมมาใช้ดำเนินการวิจัยใช้ได้

5. นักศึกษาต้องมีหลักฐานที่แสดงการเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ที่กำหนดและผ่าน การประเมิน ทั้งนี้ นักศึกษาต้องทำรายงานสรุปกิจกรรมที่ตนเองปฏิบัติที่ได้รับมอบหมายและ นอกเหนือจากภาระงานการสอนพร้อมหลักฐานตามมาตรฐานบัณฑิต ได้แก่ (1) ความรู้ (2) การ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา (3) การปฏิบัติตนและ (4) การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู

6. นักศึกษาต้องปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติที่เป็น วิชาเฉพาะของตนเองและอย่างน้อย 1 รายวิชา ปลายไม่เกิน 2 รายวิชา ซึ่งมีผลรวมของเวลาในการ ปฏิบัติการสอนอย่างน้อย 8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ รวมไม่น้อยกว่า 120 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา และมีเวลาเตรียมสอน ตรวจงาน และการปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย ไม่น้อยกว่าภาคการศึกษาละ 120 ชั่วโมง

7. นักศึกษาต้องปฏิบัติการสอนและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายโดยต้องต้องอยู่ประจำ ณ สถานศึกษาในเวลาราชการ สัปดาห์ละไม่ต่ำกว่า 5 วันทำการ และต้องมีเวลาปฏิบัติงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาทั้งหมด นับตั้งแต่วันที่ประกาศ และรวบรวมหลักฐานการปฏิบัติงาน ณ สถานศึกษาตาม “สมุดลงเวลาสำหรับนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา”

8. นักศึกษาต้องพบคณาจารย์และเข้าร่วมสัมมนาการศึกษากับคณาจารย์และเพื่อนนักศึกษา โดยการใช้สื่อ หรือเข้าพบด้วยตนเองไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

9. นักศึกษาต้องได้รับประเมินผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

10. นักศึกษาต้องมีการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับความเป็นครูประจำผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาโดยมีผลการรับรองความประพฤติจากมหาวิทยาลัย

11. นักศึกษาต้องมีรายงานผลการผ่านเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามมาตรฐานประสพการณ์วิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด ได้แก่

11.1 สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ

11.2 สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน

11.3 สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

11.4 สามารถจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน

3.5 ขอบข่ายภาระงานของนักศึกษาในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเป็นงานภาคปฏิบัติของนักศึกษา เป็นงานที่นักศึกษาจำเป็นต้องฝึกและปฏิบัติตลอดจนต้องศึกษาหาความรู้ นักศึกษาที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษามีขอบข่ายภาระงานที่ต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้สถานศึกษา(คู่มือรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ 1 และ 2, 2559)

3.5.1 งานด้านวิชาการ

1) งานด้านการจัดการเรียนการสอน

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง แนวทางจัดการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ คู่มือครู หนังสือเรียน

และหนังสืออ่านประกอบเพื่อให้ทราบแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ
 กระทรวงศึกษาธิการ (2551) เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้
 จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตร
 สถานศึกษา และจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้น
 พื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง
 และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

1.2 วางแผนการจัดการเรียนรู้โดยจัดทำโครงการสอนระยะยาว ให้เสร็จสิ้นการ
 เปิดภาคเรียนของสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์ และทำแผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการจัด
 ประสบการณ์ส่งครูที่เลี้ยงล่วงหน้าก่อนสอน 1 สัปดาห์ โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญ

1.3 สังเกตการจัดการเรียนรู้ของครูที่เลี้ยงในสัปดาห์แรกเพื่อศึกษาวิธีการ และ
 กำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเอง

1.4 เตรียมการสอนก่อนเข้าสอนทุกครั้ง และต้องปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนที่
 ได้รับมอบหมายตามตารางและวิชาที่กำหนดไว้โดยมีชั่วโมงการสอน สัปดาห์ละ 8-12 ชั่วโมง

1.5 จัดทำ จัดทำ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน
 ทุกครั้งซึ่งสอดคล้องกับ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุน
 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตาม
 มาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ
 สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มี
 ความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน การจัดหาสื่อการ
 เรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อ
 ต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียน
 เกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่าง
 แท้จริง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.6 วัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย
 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือ การประเมิน
 เพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ประสบ

ผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกๆระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตามศักยภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

1.6.1 การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่ผ่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

1.6.2 การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย

หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัด การศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

1.6.3 การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อ ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความ รับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่ จัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการ ดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

1.6.4 การประเมินระดับชาติเป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียน ทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่3และชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาใน ระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูล สนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาใน การตรวจสอบทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้อง จัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบน พื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียน ทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียน ที่มี ปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและ สังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของ สถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันท่วงที ปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและ ประสบความสำเร็จในการเรียน

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาจะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน

2) งานด้านบรรยากาศในชั้นเรียนและสถานศึกษา

2.1 ส่วนใหญ่เข้าใจกันว่า เป็นการจัดตกแต่งห้องเรียนทางวัตถุหรือทางกายภาพ ให้มีบรรยากาศ น่าเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนเท่านั้น แต่ถ้าจะพิจารณากันอย่างละเอียดรอบคอบแล้วการจัดการชั้นเรียนนั้น ครูจะต้องมีภาระหน้าที่มากมายหลายด้าน โดย Susan Colville-Hall (2004) ได้ให้ความหมายของการจัดการชั้นเรียนไว้ว่า เป็นพฤติกรรมการสอนที่ครูสร้างและคงสภาพเงื่อนไขของการเรียนรู้เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลขึ้นในชั้นเรียนซึ่งถือเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียนที่มีคุณภาพนั้นต้องเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและคงสภาพเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ โดยสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ การให้ผลย้อนกลับและการจัดการเกี่ยวกับการทำงานของนักเรียน ความพยายามของครูที่มีประสิทธิภาพนั้น หมายรวมถึง การที่ครูเป็นผู้ดำเนินการเชิงรุก (proactive) มีความรับผิดชอบ (responsive) และเป็นผู้สนับสนุน (supportive)

นอกจากนี้ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดความหมายของการจัดการชั้นเรียนไปในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

Jere Brophy (1996) กล่าวถึงการจัดการชั้นเรียนไว้ว่า หมายถึง การที่ครูสร้างและคงสภาพสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จทั้งในด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (physical environment) การสร้างกฎระเบียบและการดำเนินการที่ทำให้บทเรียนมีความน่าสนใจอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการในชั้นเรียน

Paul Burden (1999) ให้คำจำกัดความของการจัดการชั้นเรียนไว้ว่า เป็นยุทธศาสตร์และการปฏิบัติที่ครูใช้เพื่อคงสภาพความเป็นระเบียบเรียบร้อย

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2548) ได้อธิบายความหมายของการจัดการห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพว่า หมายถึงการสร้างและการรักษาสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของ

นักเรียน หรือหมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ครูทำเพื่อจะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุปแล้วการจัดการชั้นเรียนจึงมีความหมายกว้าง นับตั้งแต่การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องเรียน การจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน การสร้างวินัยในชั้นเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และการพัฒนาทักษะการสอนของครูให้สามารถกระตุ้นพร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจในการเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ความสำคัญของการจัดการชั้นเรียน การจัดการชั้นเรียนมีความสำคัญด้วยเหตุผลหลายประการคือ ศศิธร ชันดิธรางกูร. (2551)

2.2.1 การเรียนรู้จะเกิดขึ้นไม่ได้หรือเกิดได้น้อยถ้ามีสิ่งรบกวนในชั้นเรียนอยู่ตลอดเวลาด้วยปัญหาทางด้านพฤติกรรมของนักเรียน

2.2.2 นักเรียนที่อยู่ในชั้นเรียนที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย สิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนมีเสียงดังและสิ่งรบกวน หรือการจัดที่นั่งไม่เหมาะสมอาจเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาทางวินัยนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าว หรือทำให้นักเรียนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

2.2.3 การกำหนดคุณลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนไว้ล่วงหน้าจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการชั้นเรียน เพราะจะทำให้นักเรียนมีแนวทางในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองโดยไม่แสดงอาการหรือพฤติกรรมที่จะเป็นการรบกวนการเรียนของผู้อื่น

2.2.4 ชั้นเรียนที่มีการจัดการกับพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างเหมาะสมจะทำให้ครูสามารถดำเนินการสอนได้อย่างเต็มที่โดยไม่เสียเวลากับการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน

2.2.5 การจัดการชั้นเรียนให้นักเรียนมีวินัยในการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกันด้วยความเอื้ออาทรโดยคำนึงถึงกฎระเบียบของชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้จะยังประโยชน์ต่อการเรียนรู้แล้วยังมีผลในระยะยาวคือเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยเพื่อการเป็นพลเมืองดีในอนาคตอีกด้วย

ดังนั้นจึงอาจสรุปความสำคัญของการจัดชั้นเรียนได้ว่า เป็นการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน เพื่อกระตุ้น ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้

รวมถึงการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนโดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนตลอดจนบรรลุผลตามเป้าหมายของการศึกษา

2.3 การจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ บรรยากาศการเรียนรู้หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียนเพื่อกระตุ้นหรือส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรักอยากเรียน มีความกระตือรือร้นสนใจในสิ่งที่เรียน การจัดบรรยากาศการเรียนรู้จึงเป็นการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนเพื่อช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนที่น่าสนใจและจูงใจให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน นอกจากนี้ยังช่วยแก้ปัญหาในการปกครองชั้นเรียนและแก้ปัญหาเรื่องวินัยได้อีกด้วย สุพิน บุญชูวงศ์ (2531) ในขณะที่ Eby (1998) กล่าวถึงบรรยากาศชั้นเรียนว่า เป็นการรวมเอาลักษณะการจัดห้องเรียนที่เป็นระเบียบเรียบร้อย การตกแต่งห้องเรียน การควบคุมดูแลการเคลื่อนไหวและการส่งเสียงดังของนักเรียน ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพอื่น ๆ อันได้แก่ แสงสว่าง กลิ่น การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างความพึงพอใจ และความสนใจให้นักเรียนอยากเรียนรู้อีก

การจัดการชั้นเรียนจึงเป็นการดำเนินการทั้งหมด เพื่อสร้างเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ประกอบด้วย การจัดสภาพแวดล้อมให้แก่ทั้งนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ทั้งทางด้านกายภาพ ได้แก่ การจัดห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างหลากหลาย ตั้งแต่การจัดโต๊ะเรียน การตกแต่งห้องเรียน รวมถึงการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมทางจิตวิทยา ได้แก่การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การร่วมกันสร้างกฎกติกาของการเรียนรู้ในชั้นเรียน เป็นต้น

2.4 การจัดการชั้นเรียนด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เป็นการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ตลอดจนเป็นการป้องกันปัญหาด้านพฤติกรรมก่อนที่จะเกิดปัญหาขึ้นจริง Catherine H. Kaser (2000) ได้สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการจัดชั้นเรียนทางกายภาพไว้ดังนี้งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนพบว่า การจัดสภาพทางกายภาพมีผลต่อพฤติกรรมของทั้งครูและนักเรียน การจัดชั้นเรียนให้มีโครงสร้างที่ดีมีแนวโน้มที่จะช่วยพัฒนาความสามารถทั้งทางการเรียนและด้านความประพฤติของนักเรียน นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนยังเป็นเสมือนสัญลักษณ์ที่แสดงให้นักเรียนหรือบุคคลอื่นได้รู้ว่า ครูเห็นคุณค่าของพฤติกรรมและการเรียนรู้ของนักเรียนเพียงไร เพราะถ้าการจัดชั้นเรียนไม่เหมาะสมกับการจัดตารางเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูได้วางแผนไว้แล้ว อาจเป็นอุปสรรคขัดขวางการทำหน้าที่ของครูเท่า ๆ กับการจำกัดวิธีการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้การจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดีใน

ห้องเรียนจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้เพราะจะทำให้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาลดลงและสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

2.5 การจัดตกแต่งห้องเรียน นอกเหนือจากการจัดที่นั่งสำหรับนักเรียนและครูแล้ว การจัดการชั้นเรียนที่ส่งเสริมบรรยากาศให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ตามเป้าหมายของบทเรียนในแต่ละวันได้เป็นอย่างดี คือการจัดตกแต่งส่วนอื่น ๆ ของห้องเรียน ได้แก่ การจัดมุมส่งเสริมความรู้ มุมอ่านหนังสือ ศูนย์การเรียนรู้ ป้ายนิเทศ เป็นต้น การจัดตกแต่งห้องเรียนหรือการจัดมุมเสริมประสบการณ์ในแต่ละระดับชั้น ครูควรพิจารณาถึงลักษณะเฉพาะของเด็กแต่ละวัย ดังนี้ ศศิธร ชันติธรากร. (2551)

2.5.1 ห้องเรียนระดับอนุบาลจะต้องมีมุมเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ทุกด้านจึงต้องตกแต่งด้วยวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นของจริง เสมือนจริงหรือ สิ่งจำลองที่มีขนาดย่อส่วนที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายของนักเรียน และควรมีลักษณะยืดหยุ่นคล้ายบ้านมากที่สุด นักเรียนควรนั่งทำงานกับพื้นหรืออาจมีโต๊ะเก้าอี้ที่มีขนาดเล็กเหมาะสมกับวัยห้องเรียน ควรประกอบด้วยมุมเสริมประสบการณ์และพัฒนาการทั้งสี่ด้าน คือ 1) ด้านร่างกาย ได้แก่ มุมแต่งตัว จะประกอบด้วย เสื้อผ้า กระจก หวี เป็นต้น 2) ด้านอารมณ์ ได้แก่ มุมเครื่องดนตรี ซึ่งอาจประกอบด้วยของจริง ของจำลอง 3) ด้านสังคม ได้แก่ มุมโต๊ะอาหาร มุมเกม 4) ด้านสติปัญญา ได้แก่ มุมอ่านหนังสือ มุมเกมการศึกษา เป็นต้น

2.5.2 ห้องเรียนระดับชั้นประถมศึกษา การจัดมุมเสริมประสบการณ์ในห้องเรียนอาจประกอบด้วย มุมอ่านหนังสือ มุมเกม มุมวิทยาศาสตร์ สิ่งที่สำคัญคือเป็นมุมที่มีกิจกรรมหรือแหล่งการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร เช่น มุมคณิตศาสตร์ มุมวิทยาศาสตร์ มุมภาษาไทย มุมภาษาอังกฤษ มุมสังคมศึกษา มุมศิลปะ โดยมุมต่าง ๆ เหล่านี้ครูอาจจัดรวมกันเป็นมุมเสริมประสบการณ์หรือทักษะชีวิตที่เกี่ยวข้องกับความรู้ที่สัมพันธ์กับบทเรียนองค์ประกอบในมุมต่าง ๆ นั้น อาจประกอบด้วย หนังสือเสริมประสบการณ์ที่แยกต่างหากออกมาจากมุมอ่านหนังสือ ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะเสริมความรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนเกมการศึกษา ด้วยเหตุนี้การจัดชั้นเรียนจึงเป็นการส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้บังเกิดผลต่อนักเรียนได้ทางหนึ่ง

2.5.3 ห้องเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ครูอาจจัดมุมเสริมประสบการณ์ได้เช่นเดียวกับการจัดห้องเรียนระดับประถมศึกษา แม้ว่าทางโรงเรียนจัดเป็นห้องเรียนเฉพาะวิชา เช่น

ห้องวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เพิ่มมากขึ้น ห้องเรียนระดับมัธยมนี้จะมี มุมเสริมประสบการณ์ มุมอ่าน เกมการศึกษา เป็นมุมที่จัดให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ บทเรียนที่กำลังเรียนเพิ่มเติมจากที่ครูสอน ทั้งนี้อาจรวมถึงหนังสือเรียน หนังสือเสริมทักษะแบบฝึกหัด แหล่งการเรียนรู้ได้แก่ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต ซีดีรอม (CD Rom) เป็นต้น

สรุปแล้ว การจัดการชั้นเรียนทางกายภาพของโรงเรียนในบ้านเรานั้นมีสภาพ ลักษณะและมีข้อจำกัดแตกต่างกันอยู่มากทั้งทางด้านขนาดของห้องเรียน จำนวนนักเรียนในชั้นที่มีจน มากเกินไป รวมถึงข้อจำกัดทางด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้วยเหตุนี้ครูมีอาชีพจึงควรใช้ดุลพินิจในการจัด สภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เหมาะสมกับบริบทของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

3) งานโครงการและการจัดทำรายงาน

นักศึกษาที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาจะต้องจัดทำโครงการพัฒนานักเรียนหรือ สถานศึกษา/โครงการวิชาการ อย่างน้อย 1 โครงการ ต่อภาคการศึกษาโดยนักศึกษาจะต้องประชุม ร่วมกันระหว่างนักศึกษาเพื่อวางแผนจัดทำโครงการพัฒนานักเรียน หรือสถานศึกษา / โครงการ วิชาการ อย่างน้อย 1 โครงการปรึกษาหารือและเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ปัญหาต่าง ๆ สัปดาห์ ละ 1 ครั้ง และรายงานผลการประชุมต่อผู้บริหาร(คู่มือรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาใน สาขาวิชาเฉพาะ 1 และ 2, 2559)

1. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา
2. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย หรือ

อนุมัติ

3. จัดทำแฟ้มสะสมผลงานของนักศึกษา

3.5.2 งานด้านปกครอง

งานกิจการนักเรียนนับว่าเป็นงานที่เริ่มตั้งแต่เมื่อรับนักเรียนเข้าศึกษา ณ สถานศึกษา ต่าง ๆ เรียบร้อยแล้วโรงเรียนหรือสถานศึกษาแต่ละแห่งจักต้องรับหน้าที่ดูแลนักเรียนทั้งใน และนอก โรงเรียนอย่างทั่วถึง ควบคู่ไปกับการจัดการศึกษาให้ครบถ้วนตามกระบวนการเรียนรู้ ซึ่ง กำหนดไว้ใน

มาตรา 24 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อังกอปรไปด้วย การจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล พร้อมกับฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการ ปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น และทำเป็น จนเกิดการใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างเสริมให้การจัดการ การเรียนเป็นระบบและมีระเบียบที่มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น และเพื่อให้บรรลุถึงประสิทธิผลที่กำหนดเป็น เป้าหมายของงานกิจการนักเรียนอย่าง แท้จริง สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องกำหนดระเบียบวินัยของ สถานศึกษาให้รัดกุม เป็นประโยชน์ สำหรับการปกครองและสร้างวินัยอันดีงามแก่นักเรียนให้ประพฤติ และปฏิบัติตาม ทั้งนี้เพราะ การปกครองและการสร้างวินัยที่ดีแก่นักเรียนก่อให้เกิดการปลูกฝัง คุณธรรมและค่านิยมที่ดีงาม อันจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพและสมรรถภาพที่เป็น ประโยชน์แก่ตนเองสืบไป สมพิศ โห้งาม. (2554)

ความหมายของการปกครองนักเรียน

การปกครองนักเรียน หมายถึง การปกป้อง คุ้มครอง ดูแลรักษา รวมทั้งให้การ อบรม ศีลธรรม จรรยา มารยาทอันดีงามแก่นักเรียนของโรงเรียน และให้นักเรียนสามารถปกครอง กันเองได้ อีกด้วย

สนอง สุวรรณวงศ์ (2529) ให้ความหมายว่า การปกครองนักเรียน หมายถึง การ ปกครองคุ้มครอง ดูแล รักษา รวมทั้งการให้การฝึกอบรมทางด้านศีลธรรม จรรยา มารยาท อันดีงาม ให้แก่นักเรียน เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนและในสังคมได้อย่างมีความสุข

เสริมวิทย์ ศุภเมธี (2531) ได้ให้ความหมาย การปกครองงานด้านกิจการนักเรียน คือ การให้ความคุ้มครองดูแลงานด้านกิจการนักเรียน โดยนักเรียน และเพื่อนนักเรียน ซึ่งเป็นการ ฝึกการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยภาคปฏิบัติ โดยมีครูอาจารย์เป็นที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้การ ดำเนินงานด้านการปกครองนักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์

ความมุ่งหมายของการปกครองนักเรียน

1. เพื่อให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์ มีความยุติธรรม ไม่เบียดเบียน ผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อตนเองต่อครอบครัวและสังคม

2. เพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีความรู้และเลื่อมใสในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ตลอดจน การธำรงรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงของชาติ

3. เพื่อให้นักเรียนเคารพต่อกฎหมายและกติกาสังคม รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ มีความสามัคคี รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม รู้จักแก้ปัญหาด้วยสันติวิธีอย่างมีหลักการและ เหตุผล ใช้ เสรีภาพของตนในทางสร้างสรรค์บนรากฐานแห่งกฎหมาย จริยธรรมและศาสนา

4. เพื่อให้นักเรียนรู้จักปกครองตนเองในรูปของคณะกรรมการนักเรียน

5. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกตามระบอบประชาธิปไตย รู้จักสิทธิหน้าที่ ของ ตนเอง และเคารพในสิทธิของบุคคลอื่น

3.5.3 งานด้านธุรการในชั้นเรียน

งานธุรการในชั้นเรียน คือการปฏิบัติงานในชั้นเรียนของผู้ที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ ภายในชั้นเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพงานธุรการ ในชั้นเรียนที่อาจารย์ผู้ซึ่งทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาต้องดูแลและรับผิดชอบ มีดังนี้

1. **การทำบัญชีเรียกชื่อ** การทำบัญชีเรียกชื่อ มีไว้เพื่อใช้บันทึกเวลามาเรียนของ นักเรียนเป็นรายห้องทุกโรงเรียนต้องใช้แบบของกรมวิชาการแบบเดียวกัน ในบัญชีเรียกชื่อนี้ จะมี บันทึกเวลาเรียนของนักเรียนเป็นวัน สัปดาห์ และเป็นเดือน และจะแสดงเวลาหยุดเรียน ทั้งเวลาหยุด ปกติของทางราชการ และเวลาหยุดที่นักเรียนหยุดเอง ครูประจำชั้นต้องรวมเวลามาเรียนของนักเรียน แต่ละคนในแต่ละเดือน และสรุปเมื่อครบปีแล้วนำไปเปรียบเทียบเกณฑ์การมาเรียนของนักเรียน ที่ต้องมาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด จึงจะสามารถเลื่อนชั้นหรือจบหลักสูตร แล้วแต่กรณี (สัญญา รัตนวารักษ์, 2538: 291-292)

2. **บัตรสุขภาพ** หน้าที่ของครูในด้านงานธุรการในชั้นเรียน จะต้องดูแลนักเรียนทั้ง ด้านร่างกาย และจิตใจ การที่นักเรียนจะเรียนได้เก่ง ดี และมีความสุขนั้น นักเรียนจะต้องมีสุขภาพ ร่างกายที่แข็งแรงก่อน ดังนั้น ครูจึงมีหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การต้องดูแลเกี่ยวกับการ เจ็บป่วยของนักเรียน โดยมีการทำบัตรสุขภาพให้กับนักเรียนทุกคน เพื่อเก็บข้อมูล ประวัติการ เจ็บป่วยของนักเรียนแต่ละคนไว้ โดยครูจะต้องทำงานร่วมกับฝ่ายพยาบาลของโรงเรียน เพื่อประโยชน์

ในการดูแลการเจ็บป่วยของนักเรียนขณะอยู่ที่โรงเรียน และนำส่งห้องพยาบาลของโรงเรียนหรือโรงพยาบาลแล้วแต่กรณี และแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ (สุพิณ บุญชู วงศ์, 2544: 141)

3. สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน มีไว้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง จะแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผลการเรียน ข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน ข้อมูลทางบ้าน ระดับพัฒนาการของร่างกาย เวลาเรียนในรอบปี จำนวนจุดประสงค์ที่ผ่าน ผลการประเมินผลปลายภาค ตลอดจนความเห็นของครูประจำชั้น ความเห็นของผู้ปกครอง ที่มีต่อตัวนักเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนมักเรียกสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนว่า “สมุดพก” (สัญญา รัตนวรารักษ์, 2538: 290-291)

4. งานข้อมูลสถิติ งานข้อมูลสถิติ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการทำบันทึกการมาเรียนของนักเรียน โดยอาจารย์ที่ปรึกษาทำการเช็คชื่อของนักเรียนทุกวัน และบันทึกการลาป่วย การลา ของนักเรียนไว้ในบัญชีเรียกชื่อ (สุพิณ บุญชู วงศ์, 2544: 141) เพื่อเป็นข้อมูลทางสถิติให้กับครูได้รับทราบเกี่ยวกับนักเรียนแต่ละคน เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนคนใดมีปัญหาบ้าง จะได้ให้ความช่วยเหลือ หรือติดต่อปรึกษากับผู้ปกครอง เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหานักเรียนต่อไป

5. ระเบียบนักเรียน ระเบียบนักเรียนนี้เป็นเอกสารรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน แบ่งเป็นข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลทางสุขภาพ ทุนการศึกษา และรางวัลการศึกษา การร่วมกิจกรรมและโครงการที่จะกระทำเมื่อสำเร็จการศึกษา บุคลิกลักษณะ และบันทึกผลการสอบมาตรฐาน (สัญญา รัตนวรารักษ์, 2538: 295)

3.5.4 งานกิจกรรมพัฒนานักเรียนต่าง ๆ

หน้าที่ของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรม ประกอบด้วยจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และ

อาชีพ สามารถปรับตนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร

2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความตั้งใจ ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

3.5.5 งานพัฒนาชุมชน

นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาควรฝึกงานหลาย ๆ ด้านเพื่อให้เกิดความชำนาญ นักศึกษาจะต้องมีสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน งานด้านพัฒนาชุมชนเป็นงานสำคัญมากอย่างหนึ่งที่นักศึกษาไม่ควรละเลย เพราะในปัจจุบันเป้าหมายของการศึกษา คือ เพื่อพัฒนาชุมชนให้เกิดความเจริญก้าวหน้า ดังนั้น นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมทำกิจกรรมกับสถานศึกษาในการพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับ สันติ บุญภิรมย์. (2557) ชุมชนเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของคน และประกอบด้วย ชุมชนชนบท และชุมชนเมือง เมื่อต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนที่อยู่อาศัยในชุมชนไม่ได้พัฒนาเฉพาะคนในชุมชนเท่านั้น ทั้งนี้ จะต้องพัฒนาแหล่งที่อยู่ของคนควบคู่ไปด้วย คนกับสถานที่ต่างก็พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ดังนั้น การพัฒนาชุมชน จึงหมายถึง การพัฒนาคนและสถานที่ที่เป็นแหล่งที่อยู่ไปพร้อม ๆ กันได้อย่างสมดุล การพัฒนาชุมชนนั้นก็มีกิจกรรมที่นำมาใช้หลากหลายรูปแบบ และมีอยู่

รูปแบบหนึ่งที่บุคคลส่วนใหญ่เห็นพ้องตรงกันว่ากิจกรรมที่เป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งต้องการพัฒนาชุมชน สำหรับเครื่องมือดังกล่าวคือ การศึกษา โดยทั่วไปแล้วต่างก็ยอมรับกันว่าการศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

บทบาทของการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาชุมชน

บทบาทของการศึกษา เป็นการทำหน้าที่หลักของการศึกษาโดยให้คนที่มาผ่านกระบวนการทางการศึกษาเป็นคนที่มีความรู้ เมื่อมีความรู้แล้วจึงนำความรู้ไปใช้ในการช่วยเหลือชุมชนที่เป็นอาณาบริเวณที่อยู่อาศัยของคนกลุ่มหนึ่งให้ท้องถิ่นนั้นได้มีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงไปในทางที่เจริญก้าวหน้า บทบาทของการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาชุมชน มีดังต่อไปนี้

1. การเตรียมคนเพื่อเข้าสู่กระบวนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ
2. การนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียนไปใช้ประกอบในการดำเนินชีวิต
3. ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีขั้นสูงมาจากฐานความรู้
4. ความรู้มีคุณค่าต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
5. ความรู้เป็นต้นทุนมนุษย์
6. ความรู้เป็นพลังสำคัญก่อให้เกิดการผลิต
7. ความรู้ทำให้สามารถใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างชาญฉลาด

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า งานด้านพัฒนาชุมชนเป็นงานสำคัญมาก เป็นการนำการศึกษาที่เป็นองค์ความรู้ผ่านกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่ควรละเลย เพราะในปัจจุบันเป้าหมายของการศึกษา คือ เพื่อพัฒนาชุมชนให้เกิดความเจริญก้าวหน้า

4. บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานวิชาชีพครู และปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

4.1 บทบาทหน้าที่คณะกรรมการศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์

คณะกรรมการศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีหน้าที่ กำหนดนโยบายในการจัดวิชา ปฏิบัติงานวิชาชีพครู วิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และดำเนินการประสานงานกับทุกฝ่ายให้ บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ พิจารณาแต่งตั้งอาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู อาจารย์นิเทศก์ วิชาเอก และครูพี่เลี้ยง รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษาแก่อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง และมีหน้าที่อื่น ๆ ดังนี้ (คู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, 2556)

4.1.1 ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและร่วมพิจารณาตัดสินปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการ ดำเนินงานของศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

4.1.2 ร่วมจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานวิชาชีพครู และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

4.1.3 ร่วมจัดทำมาตรฐานนักศึกษาปฏิบัติงานวิชาชีพครู และการปฏิบัติการสอนใน สถานศึกษา

4.1.4 ร่วมคัดเลือกโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

4.1.5 ร่วมกำหนดปฏิทินกิจกรรมการจัดวิชาปฏิบัติงานวิชาชีพครู และวิชาปฏิบัติการ สอนในสถานศึกษา

4.1.6 ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาชีพครู และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ของนักศึกษาเป็นระยะตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานรวบรวมและสรุปผลการประเมิน

4.2 บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์

4.2.1 นิเทศการปฏิบัติงานวิชาชีพครูของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพของครู ตามเกณฑ์ของคุรุสภา

4.2.2 ตรวจสอบแก้ไขโครงการของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา พร้อมทั้งอธิบาย ให้นักศึกษาเข้าใจวิธีการจัดทำโครงการนั้น ๆ

4.2.3 สังเกตการพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติตัวของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และบันทึกผลการนิเทศแต่ละครั้ง เพื่อติดตามผลพัฒนาการทางการปฏิบัติงานวิชาชีพครูของนักศึกษา

4.2.4 พบนักศึกษาเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเพื่อรับทราบปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาชีพครู ปัญหาอื่น ๆ และแนวทางในการแก้ปัญหาเหล่านั้น

4.2.5 พบปะ ปรึกษาหารือเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานวิชาชีพครูของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา และครูพี่เลี้ยงโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อให้การนิเทศการปฏิบัติงานวิชาชีพบรรลุวัตถุประสงค์ตรงกัน

4.2.6 ประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครูของนักศึกษาเป็นระยะตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานรวบรวมและสรุปผลการประเมินส่งคณะกรรมการศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

4.2.7 เข้าร่วมการประชุมนิเทศนักศึกษา การสัมมนาระหว่างปฏิบัติงานวิชาชีพครู และหลังการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครู

4.2.8 เข้าร่วมการประชุมอาจารย์นิเทศก์กับศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่ออภิปรายแนวทางการนิเทศให้เป็นแนวเดียวกัน

4.2.9 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะให้แก่คณะกรรมการบริหารฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงวิชาการปฏิบัติงานวิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.3 บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์วิชาเอก คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์

4.3.1 นิเทศการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู

4.3.2 ตรวจสอบแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา พร้อมทั้งอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจวิธีการเรียนการสอนในส่วนนั้น ๆ

4.3.3 ให้คำปรึกษา และตรวจแก้ไขงานวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา พร้อมทั้งอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจขั้นตอนและวิธีการวิจัยในชั้นเรียน

4.3.4 สังเกตการสอนในชั้นเรียน และบันทึกผลการนิเทศการสอนแต่ละครั้ง เพื่อติดตามผลพัฒนาการทางการสอนของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

4.3.5 พบนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเพื่อรับทราบปัญหาในการปฏิบัติงานวิชาชีพครู ปัญหาอื่น ๆ และแนวทางในการแก้ปัญหาเหล่านั้น

4.3.6 พบปะ ปรึกษาหารือเกี่ยวกับผลการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาร่วมกับครูพี่เลี้ยงโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อให้การนิเทศการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตรงกัน

4.3.7 ประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอน และงานวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเป็นระยะตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานรวบรวมและสรุปผลการประเมินส่งคณะกรรมการศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

4.3.8 เข้าร่วมการประชุมนิเทศนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา การสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอน และหลังการฝึกปฏิบัติการสอน

4.3.9 เข้าร่วมการประชุมอาจารย์นิเทศกับศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่ออภิปรายแนวทางการนิเทศให้เป็นแนวเดียวกัน

4.3.10 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะให้แก่คณะกรรมการศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.4 บทบาทหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นผู้ที่มามีบทบาทหน้าที่สำคัญยิ่งในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้วยการให้ความร่วมมือ ดูแลนักศึกษาที่อยู่ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษานั้น ๆ ดังนี้

4.4.1 ด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู โดยให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในกระบวนการผลิตครู เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการผลิตครู

4.4.2 ด้านการปฐมนิเทศ ก่อนให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์งานด้านต่าง ๆ ผู้บริหารให้การปฐมนิเทศแก่นักศึกษา ด้วยการแนะนำเกี่ยวกับสถานที่ สภาพทั่วไปของสถานศึกษาและชุมชน บุคลากร ของสถานศึกษา ภารกิจและสภาพปัญหาของสถานศึกษา ระเบียบข้อบังคับที่ต้องยึดเป็นแนวปฏิบัติ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกหรือบริการต่าง ๆ ในสถานศึกษา

4.4.3 ด้านการจัดครูนิเทศของสถานศึกษา ด้วยการพิจารณาจากรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าหมวดวิชาการ เป็นครูนิเทศของสถานศึกษา เพื่อดูแลการนิเทศ และการประเมินนักศึกษา

4.4.4 ด้านการจัดครูพี่เลี้ยงของสถานศึกษา ด้วยการพิจารณาเลือกสรรบุคลากรในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ทางวิชาการตรงกับสาขาของนักศึกษาแต่ละคน เป็นครูพี่เลี้ยงให้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

4.5 บทบาทหน้าที่ครูพี่เลี้ยง

ครูพี่เลี้ยง หมายถึง บุคลากรประจำการที่ผู้บริหารโรงเรียน มอบหมายให้ทำหน้าที่ แนะนำ ดูแล ช่วยเหลือนักศึกษา เป็นผู้สร้างความใกล้ชิดกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติ มากกว่าบุคคลอื่น เปรียบเสมือนต้นแบบของความเป็นครูของนักศึกษา เป็นผู้รักษามาตรฐานทางวิชาการแทนผู้บริหารโรงเรียนในด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้ให้ความร่วมมือกับอาจารย์นิเทศก์จากคณะครุศาสตร์ ในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู บทบาทของครูพี่เลี้ยงอาจจำแนกได้ ดังนี้ (คู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, 2556)

- 4.5.1 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์
- 4.5.2 แนะนำนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ต่อนักเรียนในชั้นที่ทำการจัดการเรียนรู้
- 4.5.3 แนะนำให้นักศึกษาเข้าใจถึงสภาพการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน การปกครองชั้น ตลอดจนการทำงานธุรการในชั้นเรียน
- 4.5.4 ให้โอกาสนักศึกษา ได้สังเกตการสอนของตน ก่อนที่จะมอบหมายให้ทำการทดลองจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 2
- 4.5.5 แนะนำ สานิตการสอน และทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา
- 4.5.6 ให้คำแนะนำแก่นักศึกษา ในเรื่องของการทำแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ระยะยาว และอื่น ๆ
- 4.5.7 สังเกตการจัดการเรียนรู้ การทำงานในชั้นเรียนของนักศึกษา โดยสม่ำเสมอ ไม่ปล่อยให้ นักศึกษาทำการจัดการเรียนรู้โดยลำพัง (ภาคเรียนที่ 2) เมื่อพบว่างานใดบกพร่อง ต้องให้คำแนะนำเพื่อช่วยให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดำเนินไปด้วยดี
- 4.5.8 ช่วยเหลือ แนะนำ นักศึกษาในด้านการจัดทำและการใช้สื่อการเรียนรู้ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

4.5.9 ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปรับปรุง ก่อนนำไปทำการจัดการเรียนรู้

4.5.10 วัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนด

4.5.11 เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

4.5.12 นิเทศ งานด้านวิชาการ และงานด้านอื่น ๆ ที่โรงเรียนมอบหมายให้นักศึกษาปฏิบัติ

4.5.13 สรุปรการประเมินผล การฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ภาคปฏิบัติ ให้ผู้บริหารโรงเรียนทราบเมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

4.5.14 ร่วมประชุมกับคณะและมหาวิทยาลัย เพื่อรับทราบนโยบายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูอย่างสม่ำเสมอ

4.5.15 ในกรณีที่พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (เป็นต้นว่า ปัญหาผู้สาวขาดความรับผิดชอบในการฝึกประสบการณ์ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยหรือภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ฯลฯ) ให้ดำเนินการเบื้องต้น เป็นรายกรณีดังนี้

1. ชี้แจงบทลงโทษให้กับนักศึกษาและโรงเรียนทราบ
2. ว่ากล่าวตักเตือน โดยความร่วมมือระหว่างครูที่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์ โดยบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร
3. เข้าสู่กระบวนการพิจารณาโดยคณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูต่อไป

4.5.16 ลงนามเพื่อรับรองการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของนักศึกษาในเอกสารตามที่คณะครุศาสตร์กำหนด

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภิญโญ สุทธิพิทักษ์ (2552) ได้ศึกษาพฤติกรรมกรณีพิเศษของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี พบว่า พฤติกรรมกรณีพิเศษของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 พฤติกรรมกรณีพิเศษของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูโดยด้านการแสดงความเอาใจใส่

งานมีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมาคือพฤติกรรมด้านการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดคือ ด้านการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายซึ่งมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับกลาง

เอกภูมิ จันทรขันธ์ และคณะ (2555) ศึกษาสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพ ความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์วิชาชีพ การรับรู้เกี่ยวกับปริมาณการปฏิบัติงานและลักษณะความเป็นครูของนิสิตครุวิทยาาสตร์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในรายวิชาการสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครู หลักสูตรการผลิตครู 5 ปี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวางแผนการจัดประสบการณ์วิชาชีพ สถาบันผลิตครูมีโรงเรียนสาธิตเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพและมีอาจารย์ประจำที่ได้รับ การแต่งตั้งให้ทำหน้าที่อาจารย์พี่เลี้ยง ด้านการดำเนินการจัดการประสบการณ์วิชาชีพ มีจุดประสงค์ เพื่อให้ให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจและฝึกปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การควบคุมชั้นเรียน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และศึกษาพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย นิสิตมีความพึงพอใจมากในด้านการวางแผนการจัดประสบการณ์วิชาชีพและการดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพ และมีการรับรู้ในระดับมากเกี่ยวกับปริมาณการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและลักษณะความเป็นครูที่เกิดขึ้นจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ แต่ก็ยังพบปัญหาเกี่ยวกับการจัดเวลาให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและบทบาทของอาจารย์พี่เลี้ยงในการนิเทศนิสิต

ลักขณา ใจเที่ยงกุล (2556) ได้ศึกษาพฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ พฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือ พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะ โดยการควบคุม และพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะโดยให้ข้อมูลข่าวสาร 2) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมแนะแนว 3) พฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนิเทศแบบร่วมมือ ด้านพฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ ด้านพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะโดยการ

ควบคุมและด้านพฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้้นำโดยให้ข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศุภวิชญ์ ศิริผลวุฒิชัย (2557) ศึกษาพฤติกรรมการณ์เทศตามการรับรู้และความคาดหวังของครูโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย จากการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการณ์เทศที่รับรู้ว่าเป็นปฏิบัติสูงสุดคือ พฤติกรรมการณ์เทศแบบไม่ชี้ นำอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ พฤติกรรมการณ์เทศแบบร่วมมืออยู่ในระดับปานกลาง ส่วนพฤติกรรมการณ์เทศที่รับรู้ว่าเป็นปฏิบัติต่ำสุดคือ พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้ นำควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง ในระดับที่พฤติกรรมการณ์เทศที่คาดหวังให้ปฏิบัติสูงสุดคือ พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้ นำให้ข้อมูลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ พฤติกรรมการณ์เทศแบบไม่ชี้ นำอยู่ในระดับมาก ส่วนพฤติกรรมการณ์เทศที่คาดหวังให้ปฏิบัติต่ำสุดคือ พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้ นำควบคุมและพฤติกรรมการณ์เทศแบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก ส่วนผลการเปรียบเทียบและจัดลำดับความสำคัญพฤติกรรมการณ์เทศของผู้มีเทศตามการรับรู้และความคาดหวังพบว่าพฤติกรรมการณ์เทศที่มีความสำคัญสูงสุดคือ พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้ นำให้ข้อมูล รองลงมาคือ พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้ นำควบคุม ในขณะที่พฤติกรรมการณ์เทศที่มีความสำคัญต่ำสุดคือ พฤติกรรมการณ์เทศแบบไม่ชี้ นำ

วราภรณ์ เมฆขาว (2557) ได้ศึกษาพฤติกรรมการณ์เทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า 1. พฤติกรรมการณ์เทศของผู้บริหารในโรงเรียน อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน 2. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน 3. พฤติกรรมการณ์เทศของผู้บริหาร ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้ นำ และด้านการนิเทศแบบชี้ นำโดยให้ข้อมูลข่าวสาร ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 24

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู” เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Data Analysis) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,860 คน ที่สำเร็จสิ้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในปีการศึกษา 2559

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจำนวน 320 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607 - 610) จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าขนาดประชากร 1,860 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 320 คน

2) วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบกำหนดสัดส่วน (quota sampling) โดยกำหนดประชากรออกเป็น กลุ่มประชากรย่อย ๆ ตามมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยหน่วยประชากรในแต่ละชั้นภูมิมีลักษณะเหมือนกัน (homogeneous) คือเป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในแต่ละมหาวิทยาลัยมีความเท่าเทียมกัน มากที่สุด ได้กลุ่มตัวอย่าง 320 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
จำนวน 80 คน

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
จำนวน 80 คน

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
จำนวน 80 คน

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
จำนวน 80 คน รวม 320 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถาบันการศึกษา และสาขาวิชาเอก ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert (1967 อ้างถึงใน นิรมล

วิบูลมงคล, 2551: 113) โดยพิจารณาพฤติกรรมการณ์เทศในแต่ละข้อว่าส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกสอนตามพฤติกรรมการณ์เทศ 4 ประการ อยู่ใน ระดับใด ซึ่งผู้วิจัยกำหนดความหมายและเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาตาม พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert (1967 อ้างถึงใน นิรมล วิบูลมงคล, 2551: 113) โดยพิจารณา พฤติกรรมการณ์เทศในแต่ละข้อว่าส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นักศึกษาฝึกสอนตามขอบข่ายภาระงานของนักศึกษาในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน อยู่ในระดับใด ซึ่งผู้วิจัยกำหนดความหมายและเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์เทศของ ผู้นิเทศ ตามแบบพฤติกรรมการณ์เทศ 4 ประการ และขอขยายภาระงานของนักศึกษาในการ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางใน การสร้างเครื่องมือ
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดเป็นกรอบแนวคิดและเนื้อหาของเครื่องมือโดยขอ คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด โดยให้ครอบคลุมแนวคิด และขอบเขตของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบ เพื่อให้สอดคล้อง เหมาะสม และครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัยที่กำหนดรวมถึงความ เหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของเครื่องมือแล้วนำมาปรับปรุง แก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมและความสมบูรณ์ของ เนื้อหา ภาษาที่ใช้และความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถามแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
6. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งเพื่อ ตรวจสอบและพิจารณาความสมบูรณ์ของเครื่องมือ
7. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ จัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากสำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์คณบดี คณะศึกษาศาสตร์ และคณะครุศาสตร์ ทั้ง 4 สถาบัน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างในสถาบันต่าง ๆ ภายในระยะเวลาที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยด้วยตนเอง ไปยังกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ และคณะครุศาสตร์ ทั้ง 4 สถาบัน

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ทำการลงรหัส และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้วิธีทางสถิติ เพื่อนำผลวิเคราะห์มาแปลผลและอภิปรายผล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัย ซึ่งมีแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานภาพของผู้กรอกแบบสอบถาม ใช้สถิติเปรียบเทียบ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

2) การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงและระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมาย ดังนี้

การแปลความหมายระดับพฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงและระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จากค่าเฉลี่ยแนวคิดของ (Best, 1986: 114 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง	ระดับพฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงและระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง	ระดับพฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงและระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง	ระดับพฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงและระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง	ระดับพฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงและระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง	ระดับพฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงและระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุด

3) การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงและการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient : r_{xy}) สำหรับการพิจารณาค่าสหสัมพันธ์สหสัมพันธ์ใช้เกณฑ์ ดังนี้ (Hinkle, 1998 : 118)

.90 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
.70 - .90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
.50 - .70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
.30 - .50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
.00 - .30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

4) การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Data Analysis) ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คนได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 320 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100.00

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยคำนวณค่าทางสถิติผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบการบรรยายโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ตรงกันผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการนำเสนอข้อมูลของการวิจัยดังต่อไปนี้

X ₁	หมายถึง	พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้แนะควบคุม
X ₂	หมายถึง	พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้แนะให้ข้อมูล
X ₃	หมายถึง	พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ
X ₄	หมายถึง	พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้แนะ

X_b	หมายถึง	การปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้านวิชาการ
X_c	หมายถึง	การปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้านปกครอง
X_d	หมายถึง	การปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้านธุรการในชั้นเรียน
X_e	หมายถึง	การปฏิบัติงานในสถานศึกษางานกิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านต่าง ๆ
X_f	หมายถึง	การปฏิบัติงานในสถานศึกษางานพัฒนาชุมชน
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Beta	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณมาตรฐานซึ่งแสดงน้ำหนักความสำคัญของตัวทำนายในสมการคะแนนมาตรฐาน
SE.B	หมายถึง	ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอย
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรอิสระและตัวแปรตามว่ามีความสัมพันธ์กันมากน้อยอย่างไร
R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การอธิบาย ซึ่งแสดงว่าชุดตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้มากน้อยอย่างไร
SEE	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการทำนาย (Standard Error of Estimation)
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
Sig.	หมายถึง	ค่านัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ สถาบันการศึกษา สาขาวิชาเอก

สถานภาพ	จำนวน (N = 320)	ค่าร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	154	48.1
หญิง	166	51.9
รวม	320	100.00
2. สถาบันการศึกษา		
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	80	25.0
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	80	25.0
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	80	25.0
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	80	25.0
รวม	320	100.00
3. สาขาวิชาเอก		
ภาษาไทย	53	16.6
คณิตศาสตร์	110	34.4
วิทยาศาสตร์	75	23.4
ภาษาอังกฤษ	42	13.1
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	40	12.5
รวม	320	100.00

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.9 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาเอกคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 34.4 รองลงมาคือ สาขาวิชาเอกวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 23.4

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงที่โดยภาพรวม (N = 320)

พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยง	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 พฤติกรรมกรณีพิเศษแบบชี้แนะควบคุม	4.20	0.53	มาก	2
2 พฤติกรรมกรณีพิเศษแบบชี้แนะให้ข้อมูล	4.20	0.60	มาก	2
3 พฤติกรรมกรณีพิเศษแบบร่วมมือ	4.21	0.60	มาก	1
4 พฤติกรรมกรณีพิเศษแบบไม่ชี้แนะ	4.19	0.64	มาก	4
รวม	4.21	0.82	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยจัดลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ พฤติกรรมกรณีพิเศษแบบร่วมมือ (\bar{X} = 4.21) รองลงมาคือ พฤติกรรมกรณีพิเศษแบบชี้แนะควบคุม (\bar{X} = 4.20) กับพฤติกรรมกรณีพิเศษแบบชี้แนะให้ข้อมูล (\bar{X} = 4.20) และพฤติกรรมกรณีพิเศษแบบไม่ชี้แนะ (\bar{X} = 4.19) เมื่อวิเคราะห์รายด้านได้ผลดังตารางที่ 3 – 6

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมกรณีพิเศษแบบชี้แนะควบคุมของครูพี่เลี้ยง (N = 320)

พฤติกรรมกรณีพิเศษแบบชี้แนะควบคุมของครูพี่เลี้ยง	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 ครูพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ ช่วยเหลือนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูในการปรับปรุงและพัฒนาการ เรียนการสอน	4.29	0.70	มาก	1
2 ครูพี่เลี้ยงช่วยชี้แนะแนวทางกรณีที่นักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูเกิดปัญหาในการจัดการเรียนการ สอน	4.27	0.71	มาก	2
3 ครูพี่เลี้ยงกำกับ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนอย่าง เป็นระยะ	4.19	0.79	มาก	4
4 ครูพี่เลี้ยงรับฟังและชี้แนะกรณีที่นักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูเกิดความสงสัยในการจัดการ เรียนการสอน	4.22	0.79	มาก	3
5 ครูพี่เลี้ยงมีการประชุม วางแผน ในการจัดการเรียนการ สอนให้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	4.09	0.84	มาก	6
6 ครูพี่เลี้ยงกำหนดหลักเกณฑ์การพัฒนาการปรับปรุงการ จัดการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู	4.18	0.79	มาก	5
รวม	4.20	0.53	มาก	

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงแบบชี้นำควบคุม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ครูพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ ช่วยเหลือนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X}= 4.29$) รองลงมาคือ ครูพี่เลี้ยงช่วยชี้แนะแนวทางการกรณีที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}= 4.27$) และครูพี่เลี้ยงรับฟังและชี้แนะกรณีที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเกิดความสงสัยในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}= 4.22$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมกรณีพิเศษแบบชี้แนะให้ข้อมูลของครูพี่เลี้ยง (N = 320)

พฤติกรรมกรณีพิเศษแบบชี้แนะให้ข้อมูลของครูพี่เลี้ยง	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 ครูพี่เลี้ยงเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเลือกวิธีการสอนด้วยตนเอง	4.25	0.83	มาก	1
2 ครูพี่เลี้ยงเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างเหมาะสม	4.16	0.80	มาก	6
3 ครูพี่เลี้ยงให้ข้อมูลและวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเลือกปฏิบัติและพิจารณานำไปใช้ในการปฏิบัติงานในการจัดการเรียนการสอน	4.23	0.86	มาก	2
4 เมื่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูพบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนครูพี่เลี้ยงจะเข้ามาให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทันที	4.18	0.83	มาก	4
5 เมื่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงการเรียนการสอนครูพี่เลี้ยงจะให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้อย่างถูกต้องชัดเจน	4.18	0.84	มาก	4
6 เมื่อครูพี่เลี้ยงได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนจะนำมาแจ้งให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทราบเพื่อจะได้นำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น	4.23	0.80	มาก	2
รวม	4.20	0.60	มาก	

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรณีพิเศษแบบชี้แนะให้ข้อมูลของครูพี่เลี้ยงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ครูพี่เลี้ยงเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเลือกวิธีการสอนด้วยตนเอง ($\bar{X}= 4.25$) รองลงมาคือ ครูพี่เลี้ยงให้ข้อมูลและวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเลือกปฏิบัติและพิจารณานำไปใช้ในการปฏิบัติงานในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}= 4.23$) กับเมื่อครูพี่เลี้ยงได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนจะนำมาแจ้งให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทราบเพื่อจะได้นำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ($\bar{X}= 4.23$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมกรณีพิเศษแบบร่วมมือของครูพี่เลี้ยงที่
(N = 320)

พฤติกรรมกรณีพิเศษแบบร่วมมือของครูพี่เลี้ยง	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการ สร้างข้อตกลงร่วมกันในการแก้ไขปัญหา	4.18	0.83	มาก	5
2 ครูพี่เลี้ยงสร้างความเข้าใจและหาแนวทางในการแก้ไข ปัญหาไปในทิศทางเดียวกัน	4.13	0.84	มาก	6
3 ครูพี่เลี้ยงเสนอปัญหาที่ได้จากการสังเกตการสอนและ ร่วมหาทางแก้ไข	4.24	0.85	มาก	3
4 ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการ พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สาระความรู้ เพื่อ พัฒนาการปฏิบัติงาน	4.30	0.76	มาก	1
5 เมื่อเกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนครูพี่เลี้ยงจะ ร่วมประชุมกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อ ช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น	4.29	0.71	มาก	2
6 ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความ รับผิดชอบร่วมกันในการปรับปรุงการเรียนการสอน	4.21	0.79	มาก	4
รวม	4.21	0.60	มาก	

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรณีพิเศษแบบร่วมมือของครูพี่เลี้ยงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สาระความรู้ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน (\bar{X} = 4.30) รองลงมาคือ เมื่อเกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนครูพี่เลี้ยงจะร่วมประชุมกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น (\bar{X} = 4.29) และครูพี่เลี้ยงเสนอปัญหาที่ได้จากการสังเกตการสอนและร่วมหาทางแก้ไข (\bar{X} = 4.24) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้หน้าของครูพี่เลี้ยง
(N = 320)

พฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้หน้าของครูพี่เลี้ยง	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 ครูพี่เลี้ยงกระตุ้นให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เล่าถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง	4.24	0.81	มาก	1
2 ครูพี่เลี้ยงชื่นชมความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน ของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	4.21	0.84	มาก	3
3 ครูพี่เลี้ยงส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ประเมินตนเองในการจัดการเรียนการสอน	4.23	0.83	มาก	2
4 ครูพี่เลี้ยงเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูจัดการเรียนการสอนด้วยตนเองไม่แทรกแซง	4.19	0.85	มาก	4
5 ครูพี่เลี้ยงกระตุ้นให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ใช้วิธีการแก้ไขปัญหามากมายด้วยตนเอง	4.11	0.87	มาก	5
รวม	4.19	0.64	มาก	

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้หน้าของครูพี่เลี้ยงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ครูพี่เลี้ยงกระตุ้นให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเล่าถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง (\bar{X} = 4.24) รองลงมาคือ ครูพี่เลี้ยงส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ประเมินตนเองในการจัดการเรียนการสอน (\bar{X} = 4.23) และครูพี่เลี้ยงชื่นชมความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (\bar{X} = 4.21) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน
ในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในภาพรวม(N = 320)

การจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานใน สถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 งานด้านวิชาการ	4.26	0.54	มาก	1
2 งานด้านปกครอง	4.22	0.59	มาก	3
3 งานด้านธุรการในชั้นเรียน	4.21	0.63	มาก	4
4 งานกิจกรรมพัฒนานักเรียน	4.24	0.60	มาก	2
5 งานพัฒนาชุมชน	3.47	0.96	ปานกลาง	5
ภาพรวมเฉลี่ยของงานด้าน 5 ด้าน	4.10	0.49	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า การจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.10) และเมื่อจำแนกเป็นรายงาน
พบว่ามีค่าเฉลี่ยตามลำดับดังนี้ ด้านวิชาการ ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.26) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคืองาน
กิจกรรมพัฒนานักเรียน ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.24) อยู่ในระดับมาก ส่วนงานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ
งานพัฒนาชุมชน ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 3.47) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาจากงานด้านวิชาการจำแนกเป็นรายงาน (N = 320)

งานด้านวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 การจัดทำโครงการสอนระยะยาว	4.32	0.75	มาก	2
2 การจัดทำแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.34	0.67	มาก	1
3 การบริหารจัดการภายในชั้นเรียนด้วยตนเอง	4.25	0.70	มาก	3
4 การผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นด้วยตนเองเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.24	0.75	มาก	4
5 การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนทุกครั้ง	4.19	0.81	มาก	5
รวม	4.26	0.54	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่าในการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.26$) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาคือ การจัดทำโครงการสอนระยะยาว มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.32$) และ การบริหารจัดการภายในชั้นเรียนด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.25$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้านปกครอง(N = 320)

งานด้านปกครอง	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 การมีส่วนร่วมในการอบรมนักเรียน	4.24	0.76	มาก	1
2 การสอดส่อง ดูแลความประพฤติของนักเรียนด้วยตนเอง	4.23	0.72	มาก	3
3 การรับทราบถึงระเบียบข้อตกลงในการลงโทษนักเรียน	4.24	0.78	มาก	1
4 การควบคุม ดูแลนักเรียนในความปกครองก่อนที่จะเข้าไปทำการสอน	4.21	0.79	มาก	4
5 การร่วมมือกับผู้ปกครองในการร่วมกันแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน	4.20	0.83	มาก	5
รวม	4.22	0.59	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่าในการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านปกครองมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.22$) โดยรวมอยู่ในระดับมากและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการอบรมนักเรียน และ การรับทราบถึงระเบียบข้อตกลงในการลงโทษนักเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมาคือ การสอดส่อง ดูแลความประพฤติของนักเรียนด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานด้านธุรการในชั้นเรียน (N = 320)

งานด้านธุรการในชั้นเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 การจัดทำบัญชีรายชื่อนักเรียนอย่างถูกต้องตามขั้นตอน	4.29	0.76	มาก	1
2 การจัดทำสมุดประจำตัวนักเรียน	4.18	0.72	มาก	3
3 การจัดเก็บระบบงานสารบรรณในชั้นเรียนถูกต้อง ครบถ้วน	4.18	0.78	มาก	3
4 การจัดทำป้ายนิเทศ ส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียน	4.12	0.79	มาก	4
5 การบันทึกสถิติการมาเรียน การลาป่วย การลาของนักเรียนทุกวัน	4.24	0.83	มาก	2
รวม	4.21	0.63	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่าในการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานด้านธุรการในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.21$) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำบัญชีรายชื่อนักเรียนอย่างถูกต้องตามขั้นตอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.29$) มากที่สุด รองลงมาคือ การบันทึกสถิติการมาเรียน การลาป่วย การลาของนักเรียนทุกวัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.24$) และ การจัดทำสมุดประจำตัวนักเรียน และ การจัดเก็บระบบงานสารบรรณในชั้นเรียนถูกต้องครบถ้วน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.18$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานกิจกรรมพัฒนานักเรียน (N = 320)

งานกิจกรรมพัฒนานักเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและวุฒิภาวะของนักเรียน	4.30	0.76	มาก	1
2 การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย	4.29	0.71	มาก	2
3 การศึกษาหลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย แนวการจัดกิจกรรม การประเมินผลพัฒนา ผู้เรียน และจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย	4.21	0.79	มาก	4
4 การให้คำปรึกษา ดูแล ติดตาม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้แก่ นักเรียน ในการร่วมกิจกรรมให้เป็นไปตามแผน	4.21	0.76	มาก	4
5 การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วยตนเอง	4.23	0.82	มาก	3
รวม	4.24	0.60	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่าในการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานกิจกรรมพัฒนานักเรียนด้านต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.24$) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและวุฒิภาวะของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมายมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.29$) และการออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาจากงานพัฒนาชุมชน(N = 320)

งานพัฒนาชุมชน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1 การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.55	0.95	มาก	1
2 การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนของความร่วมมือจัดขึ้น	3.47	1.10	ปานกลาง	3
3 การเข้าร่วมประชุม รับฟัง แนวทางในการแก้ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน	3.45	1.09	ปานกลาง	4
4 การจัดทำโครงการพัฒนาโรงเรียนหรือชุมชน	3.45	1.09	ปานกลาง	4
5 การทุ่มเวลา เสียสละ ในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับโรงเรียนในการพัฒนาชุมชน	3.48	1.05	ปานกลาง	2
รวม	3.47	0.96	ปานกลาง	

จากตารางที่ 12 พบว่าในการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานพัฒนาชุมชนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.47$) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.55$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการทุ่มเวลา เสียสละ ในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับโรงเรียนในการพัฒนาชุมชนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.48$) อยู่ในระดับปานกลางและการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนของความร่วมมือจัดขึ้น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.47$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยงต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตารางที่ 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยงที่สัมพันธ์ต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาของ

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (N = 320)

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	(X ₁)	(X ₂)	(X ₃)	(X ₄)	(Y ₁)	(Y ₂)	(Y ₃)	(Y ₄)	(Y ₅)
พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยงแบบ ชี้นำควบคุม (X ₁)	1								
พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยงแบบ ชี้นำให้ข้อมูล (X ₂)	.748**	1							
พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยงแบบ ร่วมมือ (X ₃)	.740**	.797**	1						
พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยงแบบไม่ ชี้นำ (X ₄)	.732**	.819**	.807**	1					
งานด้านวิชาการ (Y ₁)	.540**	.584**	.587**	.592**	1				
งานด้านปกครอง (Y ₂)	.599**	.650**	.669**	.656**	.566**	1			
งานด้านธุรการ (Y ₃)	.488**	.567**	.574**	.591**	.621**	.640**	1		
งานด้านกิจกรรมต่าง ๆ (Y ₄)	.545**	.616**	.620**	.623**	.544**	.666**	.617**	1	
งานด้านพัฒนาชุมชน (Y ₅)	.385**	.419**	.427**	.434**	.306**	.250**	.285**	.294**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แต่ละด้านมีค่าอยู่ระหว่าง .732 - .819 ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีรายละเอียดดังนี้

พบว่าพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก คู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุดสามอันดับแรก คือ พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้แนะให้ข้อมูล(X_2) กับ งานด้านปกครอง (Y_2) ($r=.669$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้แนะ (X_4) กับ งานด้านปกครอง (Y_2) ($r=.656$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก และ พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้แนะให้ข้อมูล (X_2) กับ งานด้านปกครอง(Y_2) ($r=.650$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณารายด้านมีรายละเอียดดังนี้

พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้แนะควบคุม (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับงานด้านปกครอง (Y_2) ($r=.599$) รองลงมา คือ งานด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่าง ๆ (Y_4) ($r=.545$) และ งานด้านวิชาการ (Y_1) ($r=.540$) ตามลำดับ

พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้แนะให้ข้อมูล (X_2) ความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับงานด้านปกครอง (Y_2) ($r=.560$) รองลงมา คือ งานด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่าง ๆ (Y_4) ($r=.616$)และ งานด้านวิชาการ (Y_1) ($r=.584$) ตามลำดับ

พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ(X_3) ความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับงานด้านปกครอง (Y_2) ($r=.669$) รองลงมา คือ งานด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่าง ๆ (Y_4) ($r=.620$) และ งานด้านวิชาการ(Y_1) ($r=.587$) ตามลำดับ

พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้หน้า(X_4) ความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับงานด้านปกครอง (Y_2) ($r=.656$) รองลงมา คือ งานด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่าง ๆ (Y_4) ($r=.623$) และ งานด้านวิชาการ (Y_1) ($r=.592$) ตามลำดับ

พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้หน้า (X_4) กับ งานด้านวิชาการ (Y_1) ($r=.592$) รองลงมา คือ พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3) กับ งานด้านวิชาการ (Y_1) ($r=.587$) และ พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าให้ข้อมูล (X_2) กับ งานด้านวิชาการ (Y_1) ($r=.584$) ตามลำดับ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงที่และการปฏิบัติงานใน
สถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ
แบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงที่
ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
(N=320)

ตัวแปรพยากรณ์	สัมประสิทธิ์ การถดถอย	Beta	SE.B	t	Sig.
ค่าคงที่	.908		.114	7.959	0.00
พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่ เลี้ยงแบบชี้นำควบคุม (X ₁)	.111	.121	.043	2.571	0.01
พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่ เลี้ยงแบบชี้นำให้ข้อมูล(X ₂)	.187	.229	.046	4.054	0.00
พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่ เลี้ยงแบบร่วมมือ (X ₃)	.237	.295	.044	5.400	0.00
พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่ เลี้ยงแบบไม่ชี้นำ(X ₄)	.225	.294	.043	5.210	0.00
R= .862	R²= .743	SEE.=	F=	Sig.F= 0.00	
		.2507	228.074		

จากตารางที่ 14 พบว่า พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงแบบชี้นำควบคุม (X₁), พฤติกรรม
การณ์เทศของครูที่เลี้ยงแบบชี้นำให้ข้อมูล (X₂), พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X₃),
พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงแบบไม่ชี้นำ (X₄) ซึ่งได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถ
อธิบายความผันแปรของประสิทธิผลของการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R²) เท่ากับ .743 ซึ่งแสดงว่า

พฤติกรรมการณ์พิเศษของครูที่เลี้ยงแบบชี้หน้าควบคุม (X_1), พฤติกรรมการณ์พิเศษของครูที่เลี้ยงแบบชี้หน้าให้ข้อมูล (X_2), พฤติกรรมการณ์พิเศษของครูที่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3), พฤติกรรมการณ์พิเศษของครูที่เลี้ยงแบบไม่ชี้หน้า (X_4) การจัดการเรียนรู้และส่งผลต่อการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และสามารถทำนายได้ร้อยละ 74.3 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบคือ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = .908 + .111(X_1) + .187(X_2) + .237(X_3) + .225(X_4)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z_{\text{tot}} = .121(Z_1) + .229(Z_2) + .295(Z_3) + .294(Z_4)$$

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพฤติกรรมการณ์พิเศษของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้านวิชาการ (X_b) (N=320)

ตัวแปรพยากรณ์	สัมประสิทธิ์	Beta	SE.B	t	Sig.
การถดถอย					
ค่าคงที่	1.667		.192	8.694	0.00
พฤติกรรมการณ์พิเศษของครูที่เลี้ยงแบบชี้หน้าควบคุม (X_1)	.114	.113	.072	1.573	.117
พฤติกรรมการณ์พิเศษของครูที่เลี้ยงแบบชี้หน้าให้ข้อมูล (X_2)	.151	.168	.077	1.948	.052
พฤติกรรมการณ์พิเศษของครูที่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3)	.178	.201	.074	2.412	.016
พฤติกรรมการณ์พิเศษของครูที่เลี้ยงแบบไม่ชี้หน้า (X_4)	.176	.210	.073	2.429	.016
	R = .633	R ² = .401	SEE = .421	F = 52.716	Sig.F = 0.00

จากตารางที่ 15 พบว่า ตัวแปรทำนายส่งผลต่อส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูงานด้านวิชาการ โดยพฤติกรรมการณ์เทศของ ครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าควบคุม (X_1), พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าให้ข้อมูล (X_2), ให้ข้อมูล เป็นตัวแปรซึ่งได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลของการนิเทศ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูได้โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบควบคุมและพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าให้ ข้อมูล มีแนวโน้มส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพรูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้านวิชาการ ไม่ แตกต่างกัน และพบว่าพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3), พฤติกรรมการณ์เทศของ ครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้หน้า (X_4) ให้ข้อมูลเป็นตัวแปรซึ่งได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถอธิบายความ ผันแปรของประสิทธิผลของการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูได้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือและพฤติกรรมการณ์เทศ ของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้หน้า มีแนวโน้มส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้าน วิชาการแตกต่างกัน โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนายนางงานด้านวิชาการ (R^2) เท่ากับ .401 ซึ่งแสดง ว่าพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าควบคุม (X_1), พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบ ชี้หน้าให้ข้อมูล (X_2), พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3), พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่ เลี้ยงแบบไม่ชี้หน้า (X_4) ให้ข้อมูลส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้าน วิชาการ (X_6) และสามารถทำนายได้ร้อยละ 40.1 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบคือ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 1.667 + .114(X_1) + .151(X_2) + .178(X_3) + .176(X_4)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z_{\text{tot}} = .113(Z_1) + .168(Z_2) + .201(Z_3) + .210(Z_4)$$

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา งานด้านปกครอง (X_c) (N=320)

ตัวแปรพยากรณ์	สัมประสิทธิ์	Beta	SE.B	t	Sig.
การถดถอย					
ค่าคงที่	1.007		.194	5.119	0.00
พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าควบคุม (X_1)	.119	.107	.073	1.634	0.10
พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าให้ข้อมูล(X_2)	.175	.175	.078	2.233	0.02
พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3)	.283	.288	.075	3.790	0.00
พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้หน้า(X_4)	.189	.202	.073	2.571	0.01
R= .709		SEE.=		F=	
R²= .503		.4252		79.677	
Sig.F= 0.00					

จากตารางที่ 16 พบว่า ตัวแปรทำนายส่งผลต่อส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานด้านปกครอง โดยพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าควบคุม (X_1) โดยให้ข้อมูลเป็นตัวแปรซึ่งได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลของการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าควบคุม (X_1) มีแนวโน้มส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้านปกครอง ไม่แตกต่างกัน และพบว่าพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าให้ข้อมูล (X_2), พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3), พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้หน้า (X_4) ให้ข้อมูลเป็นตัวแปรซึ่งได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลของการนิเทศ

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงแบบชี้ นำให้ข้อมูล (X_2), พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงแบบ ร่วมมือ (X_3), พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงแบบไม่ชี้ นำ (X_4) มีแนวโน้มส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้านปกครองแตกต่างกัน โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ .503 ซึ่งแสดงว่าพฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงแบบชี้ นำควบคุม (X_1), พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงแบบชี้ นำให้ข้อมูล (X_2), พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3), พฤติกรรม การนิเทศของครูที่เลี้ยงแบบไม่ชี้ นำ (X_4) โดยให้ข้อมูลส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานใน สถานศึกษางานด้านปกครอง (X_2) และสามารถทำนายได้ร้อยละ 50.3 โดยสามารถเขียนสมการ พยากรณ์ได้ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบคือ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 1.007 + .119 (X_1) + .175(X_2) + .283 (X_3) + .189(X_4)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z_{\text{tot}} = .107(Z_1) + .175(Z_2) + .288 (Z_3) + .202(Z_4)$$

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้านธุรการในชั้นเรียน (X_d) (N=320)

ตัวแปรพยากรณ์	สัมประสิทธิ์	Beta	SE.B	t	Sig.
การถดถอย					
ค่าคงที่	1.361		.229	5.949	0.00
พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชั้นนำ	-.004	-.003	.086	-.054	0.09
ควบคุม (X_1)					
พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชั้นนำให้ข้อมูล(X_2)	.172	.163	.092	1.867	0.06
พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3)	.228	.218	.088	2.583	0.01
พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชั้นนำ(X_4)	.281	.283	.087	3.237	0.00
R= .619 R²= .384 SEE.= .5023 F= 49.036 Sig.F= 0.00					

จากตารางที่ 17 พบว่า ตัวแปรทำนายส่งผลกระทบต่อส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานด้านธุรการในชั้นเรียน โดยพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชั้นนำควบคุม (X_1), พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชั้นนำให้ข้อมูล (X_2), พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3), พฤติกรรมการณ์เทศของครู พี่เลี้ยงแบบไม่ชั้นนำ (X_4) โดยให้ข้อมูลเป็นตัวแปรซึ่งได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลของการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชั้นนำควบคุม พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชั้นนำให้ข้อมูล พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยง

แบบไม่ชี้ นำมีแนวโน้มส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้านธุรการในชั้นเรียนแตกต่างกัน โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ .384 ซึ่งแสดงว่าพฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงแบบชี้ นำควบคุม (X_1), พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงแบบชี้ นำให้ข้อมูล (X_2), พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3), พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงแบบไม่ชี้ นำ (X_4) โดยให้ข้อมูลส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานด้านธุรการในชั้นเรียน (X_4) และสามารถทำนายได้ร้อยละ 38.4 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบคือ

$$\hat{Y}_{tot} = 1.361 - .004 (X_1) + .172 (X_2) + .228 (X_3) + .281 (X_4)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z_{tot} = -.003 (Z_1) + .163 (Z_2) + .218 (Z_3) + .283 (Z_4)$$

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานกิจกรรมพัฒนานักเรียนต่างๆ (X_e) (N=320)

ตัวแปรพยากรณ์	สัมประสิทธิ์	Beta	SE.B	t	Sig.
การถดถอย					
ค่าคงที่	1.278		.206	6.220	0.00
พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าควบคุม (X_1)	.058	.051	.077	.745	0.45
พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าให้ข้อมูล(X_2)	.201	.201	.083	2.417	0.01
พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3)	.231	.235	.079	2.923	0.00
พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้หน้า(X_4)	.216	.231	.078	2.776	0.00
	R= .665	R ² = .442	SEE.= .4513	F= 62.351	Sig.F = 0.00

จากตารางที่ 18 พบว่า ตัวแปรทำนายส่งผลต่อส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานกิจกรรมพัฒนานักเรียนต่าง ๆ โดยพฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าควบคุม (X_1) โดยให้ข้อมูลเป็นตัวแปรซึ่งได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลของการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าควบคุม มีแนวโน้มส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานกิจกรรมพัฒนานักเรียนต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน และพบว่าพฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าให้ข้อมูล (X_2), พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3), พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้หน้า

(X_4) ให้ข้อมูลเป็นตัวแปรซึ่งได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลของการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้แนะให้ข้อมูล (X_2), พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3), พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้แนะ (X_4) มีแนวโน้มส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานกิจกรรมพัฒนานักเรียนต่าง ๆ แตกต่างกันโดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ .442 ซึ่งแสดงว่าพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้แนะควบคุม (X_1), พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้แนะให้ข้อมูล (X_2), พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3), พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้แนะ (X_4) โดยให้ข้อมูลส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานกิจกรรมพัฒนานักเรียนต่าง ๆ (X_e) และสามารถทำนายได้ร้อยละ 44.2 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบคือ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 1.278 + .058 (X_1) + .201 (X_2) + .231 (X_3) + .216 (X_4)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z_{\text{tot}} = -.051 (Z_1) + .201 (Z_2) + .235 (Z_3) + .231 (Z_4)$$

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานพัฒนาชุมชน (X_p) (N=320)

ตัวแปรพยากรณ์	สัมประสิทธิ์	Beta	SE.B	t	Sig.
การถดถอย					
ค่าคงที่	.139		.394	.352	0.725
พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้นำควบคุม (X_1)	.116	.064	.149	.779	.436
พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้นำให้ข้อมูล (X_2)	.162	.100	.159	1.015	.311
พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3)	.244	.154	.152	1.606	.109
พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้นำ (X_4)	.273	.181	.149	1.826	.069
R= .459		R²= .211		SEE.= .8663	
			F= 21.032		Sig.F= 0.00

จากตารางที่ 19 พบว่า ตัวแปรทำนายส่งผลต่อส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานพัฒนาชุมชน โดย พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้นำควบคุม (X_1), พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้นำให้ข้อมูล (X_2), พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3), พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้นำ (X_4) โดยให้ข้อมูลเป็นตัวแปรซึ่งได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ และสามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลของการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้นำควบคุม พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบชี้นำให้ข้อมูล พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้นำ มีแนวโน้มส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกัน

โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ .211 ซึ่งแสดงว่าพฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบชั้นนำควบคุม (X_1), พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบชั้นนำให้ข้อมูล (X_2), พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (X_3), พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชั้นนำ (X_4) โดยให้ข้อมูลส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษางานพัฒนาชุมชน (X_p) และสามารถทำนายได้ร้อยละ 21.1 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบคือ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = .139 + .116 (X_1) + .162 (X_2) + .244 (X_3) + .273 (X_4)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z_{\text{tot}} = .064 (Z_1) + .100 (Z_2) + .154 (Z_3) + .181 (Z_4)$$

ตารางที่ 20 สรุปผลพฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา (N=320)

พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา	1.งานด้านวิชาการ X_b	2.งานด้านปกครอง X_c	3.งานด้านธุรการในชั้นเรียน X_d	4.งานกิจกรรมพัฒนานักเรียน X_e	5.งานพัฒนาชุมชน X_f
1.พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าควบคุม		✓	✓	✓	
2.พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าให้ข้อมูล		✓	✓	✓	
3.พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ	✓	✓	✓	✓	
4.พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้หน้า	✓	✓	✓	✓	

จากตารางที่ 20 พบว่า พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา คือ พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าควบคุม (x_1) ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในงานด้านปกครอง งานด้านธุรการในชั้นเรียน งานกิจกรรมพัฒนานักเรียน พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงแบบชี้หน้าให้ข้อมูล (x_2) ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในงานด้านปกครอง งานด้านธุรการในชั้นเรียน งานกิจกรรมพัฒนานักเรียน พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงแบบร่วมมือ (x_3) ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในทุกงาน ยกเว้นงานพัฒนาชุมชน และ (x_4) พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูพี่เลี้ยงแบบไม่ชี้หน้าส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในทุกงาน ยกเว้นงานพัฒนาชุมชน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,860 คน ที่เสร็จสิ้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูในปีการศึกษา 2559 โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าขนาดประชากร 1,860 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถาบันการศึกษา และสาขาวิชาเอก ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามพฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่าผ่านทางสถิติผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS หากการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.9 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาเอกคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 34.4 รองลงมาคือ สาขาวิชาเอกวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 23.4

2. พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยง พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยจัดลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ พฤติกรรมการณ์เทศแบบร่วมมือของครูพี่เลี้ยง รองลงมาคือ พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้แนะควบคุมของครูพี่เลี้ยง กับ พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้แนะให้ข้อมูลของครูพี่เลี้ยง และพฤติกรรมการณ์เทศแบบไม่ชี้แนะของครูพี่เลี้ยง

3. ระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายงานพบว่ามีค่าเฉลี่ยตามลำดับดังนี้ ด้านวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคืองานกิจกรรมพัฒนานักเรียน ส่วนงานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คืองานพัฒนาชุมชน

4. พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับ คือ พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้แนะควบคุม พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล พฤติกรรมการณ์เทศแบบร่วมมือ และพฤติกรรมการณ์เทศแบบไม่ชี้แนะ รวมกันได้ค่าทำนายร้อยละ 74.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.1 พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านงานวิชาการที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับ คือพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือ และพฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ รวมกันได้ค่าทำนายร้อยละ 40.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านงานวิชาการมากที่สุดคือ พฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะของครูพี่เลี้ยง

4.2 พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานด้านปกครองที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับ คือพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือ และพฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ รวมกันได้ค่าทำนายร้อยละ 50.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านงานด้านปกครองมากที่สุดคือ พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือของครูพี่เลี้ยง

4.3 พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานด้านธุรการในชั้นเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับ คือพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือ และพฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ รวมกันได้ค่าทำนายร้อยละ 38.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานด้านธุรการในชั้นเรียนมากที่สุดคือ พฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะของครูพี่เลี้ยง

4.4 พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานพัฒนานักเรียนด้านต่าง ๆ ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับ คือพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม พฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือ และพฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ รวมกันได้ค่าทำนายร้อยละ 44.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานพัฒนานักเรียนด้านต่าง ๆ มากที่สุดคือ พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือของครูพี่เลี้ยง

2. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สามารถอภิปรายผลในประเด็นสำคัญดังนี้

1. พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือของครูพี่เลี้ยง ทั้งนี้เนื่องจากครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะต้องร่วมกันวางแผนในการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน อีกทั้งยังต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไปในทิศทางเดียวกันเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ วัชรา เล่าเรียนดี (2556) ได้กล่าวไว้ว่าในการนิเทศแบบร่วมมือนี้ทั้งผู้นิเทศและครูจะร่วมกันตัดสินใจในวิธีการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานตลอดเวลา ทั้งครูและผู้นิเทศจะให้ข้อเสนอแนะแก่กันและกันเพื่อร่วมกันพิจารณาหาข้อตกลงร่วมกันในการสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ เมฆขาว (2557) ได้ศึกษา พฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แล้วพบว่า ด้านพฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายงาน งานด้านวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุดเนื่องมาจาก งานด้านวิชาการเป็นส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเป็นงานหลักที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูจะต้องลงไปฝึกปฏิบัติ ซึ่งประกอบไปด้วยงานที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การใช้สื่อ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู เทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาดังที่ ฆนัท ธาตุทอง (2552) ได้กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นภาระงานหนึ่งที่มีความสำคัญต่อครูในการจัดการห้องเรียน โดยครูต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 หลักสูตรสถานศึกษา วิธีการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู รวมทั้งการนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนตามศักยภาพของแต่ละคน

3. พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับ คือ พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงแบบชี้แนะควบคุม พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงแบบชี้แนะให้ข้อมูล พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงแบบร่วมมือ และพฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงแบบไม่ชี้แนะ รวมกันได้ค่าทำนายน้อยละ 74.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 พฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะของครูที่เลี้ยงส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูด้านงานวิชาการมากที่สุดทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่างานด้านวิชาการเป็นหัวใจที่สำคัญของสถานศึกษาที่ครูที่เลี้ยงจะต้องคอยสนับสนุนอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู เช่น การจัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลัก การส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูให้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ การกระจายอำนาจความรับผิดชอบให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูซึ่งครูที่เลี้ยงจำเป็นต้องใช้พฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้แนะเพื่อช่วยให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูปรับปรุงการเรียนการสอน การปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้เหมาะสมโดยที่ครูที่เลี้ยงเป็น

เป็นผู้คอยสนับสนุน อำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่เข้าไปก้าวก่ายแทรกแซงการทำงาน หรือการตัดสินใจดังที่ Glickman, Gordon และ Ross-Gordon (2010) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศแบบไม่ชี้หน้าเป็นการให้ครูได้ฝึกตัดสินใจด้วยตนเองโดยการนำเอาความรู้ความสามารถ และประสบการณ์และต้องการที่จะแก้ปัญหาในเรื่องนั้น ๆ ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่ปัญหาสำคัญที่ผู้นิเทศต้องเข้าไปมีส่วนร่วม แต่ช่วยเปิดโอกาสส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสตัดสินใจเอง และจัดดำเนินการเอง โดยผู้นิเทศคอยสนับสนุนและบริการตามที่ถูกร้องขอซึ่งสอดคล้องกับวัชรรา เล่าเรียนตี (2556) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ในการนิเทศแบบไม่ชี้หน้านั้น ครูจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการตัดสินใจด้วยตัวเอง มีอิสระในการคิดปฏิบัติ ผู้นิเทศจะเป็นผู้ที่ยคอยสนับสนุน อำนวยความสะดวกคอยให้ข้อมูลเพิ่มเติม และพยายามช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้แนวทางวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุด โดยที่ครูไม่ให้ความรู้สึกว่าคุณแนะนำ

3.2 พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือของครูที่เลี้ยงส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านงานปกครองมากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่างานด้านปกครองเป็นงานที่มุ่งไปที่ด้านพฤติกรรมนักเรียนโดยตรง ครูที่เลี้ยงร่วมกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทำงานร่วมกันระหว่างครู 2 คน ในการตกลงปรึกษาร่วมกันในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานในการสำรวจความต้องการและปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อเป็นข้อมูลในการคัดกรองนักเรียนที่อาจจะเป็นกลุ่มเสี่ยงและเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนอีกทั้งยังต้องร่วมกันสอดส่องดูแลความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน ซึ่งภาระงานดังกล่าวจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันในการทำงาน หรือพูดคุย ประชุม วางแผน และตัดสินใจไปพร้อมกัน ดังที่ Glatthorn (1984) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพคือกระบวนการที่ค่อนข้างเป็นทางการระหว่างครูตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ตกลงที่จะทำงานร่วมกันเพื่อความเจริญงอกงามทางวิชาชีพของพวกเขา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณตรี โชคไพศาล (2553) ได้ศึกษาพฤติกรรมการนิเทศที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครู แล้วพบว่าพฤติกรรมการนิเทศในด้านการให้ครูมีส่วนร่วมส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูอยู่ในระดับมาก เป็นพฤติกรรมการนิเทศที่ผู้นิเทศส่วนใหญ่กระทำ คือ ผู้นิเทศเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมผู้นิเทศสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการ

ดำเนินงานทุกขั้นตอน ทำให้ครูเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากความต้องการของครู

3.3 พฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้หน้าของครูที่เลี้ยงส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานด้านธุรการในชั้นเรียนมากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่างานด้านธุรการในชั้นเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับงานเอกสาร เช่น งานทะเบียนนักเรียน ข้อมูลสารสนเทศชั้นเรียน บัตรสุขภาพ ระเบียบสะสม งานเอกสารสารบรรณ เนื่องจากธรรมชาติของงานธุรการจะครอบคลุมและเกี่ยวข้องกับงานอื่นมาก ดังนั้นครูที่เลี้ยงจึงให้ความสำคัญกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะต้องมาร่วมรับผิดชอบงานธุรการในชั้นเรียนให้เหมาะสม เพราะต้องทราบถึงระเบียบ แนวปฏิบัติของทางสถานศึกษาหรือส่วนงานราชการ อีกทั้งยังจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักจัดระบบงาน การจัดระบบงานในแต่ละเรื่องไม่ว่าจะงานเอกสารสารบรรณในชั้นเรียนหรือในสถานศึกษา การที่ครูที่เลี้ยงใช้พฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้หน้าเป็นการร่วมพูดคุยร่วมกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูถึงขอบข่ายงานธุรการโดยที่ครูที่เลี้ยงจะเป็นผู้ที่ตัดสินใจด้วยตนเองในเรื่องของงานเอกสารสารบรรณของทางราชการหรือของสถานศึกษา อีกทั้งยังคอยให้การช่วยเหลือสนับสนุน สอนงาน หรือส่งเสริมนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับงานธุรการและเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เรียนรู้งานธุรการ ดังที่ Glickman, Gordon และ Ross-Gordon (2010) ได้กล่าวถึงกรณีที่ผู้นิเทศสามารถใช้พฤติกรรมการนิเทศแบบไม่ชี้หน้าได้ เมื่อครูผู้รับการนิเทศมีความมุ่งมั่นและความต้องการที่จะแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเองในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ โดยผู้นิเทศจะคอยให้การส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือตามที่ครูผู้รับการนิเทศร้องขอเท่านั้น และยังสอดคล้องกับ Roger (1977) ที่กล่าวว่าผู้นิเทศควรจัดการช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแหล่งข้อมูลให้ครูผู้รับการนิเทศได้แก้ปัญหาเอง สนับสนุนให้ครูผู้รับการนิเทศมีอิสระในการแก้ปัญหาตามบทบาทหน้าที่ของตน และเปิดโอกาสให้ครูผู้รับการนิเทศมีอิสระที่จะคิดและเลือกแก้ปัญหาด้วยวิธีที่ครูผู้รับการนิเทศตัดสินใจเองว่าถูกต้องและเหมาะสม

3.4 พฤติกรรมการนิเทศแบบร่วมมือของครูที่เลี้ยงส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านต่าง ๆ มากที่สุด ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านต่าง ๆ ครูที่เลี้ยงและนักศึกษา

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะต้องร่วมมือกัน วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นความร่วมมือกันทั้ง 2 ฝ่าย ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านต่าง ๆ ประกอบไปด้วย กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมชุมนุม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ ดังนั้นครูที่เลี้ยงจึงใช้พฤติกรรมกรณีพิเศษแบบร่วมมือมากที่สุดเพราะสามารถร่วมกันตัดสินใจในการแก้ปัญหาพร้อมกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังต้องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การวางแผนร่วมกัน เพื่อร่วมพิจารณาข้อตกลงร่วมกันในการทำงานหรือร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ดังที่ ลมโซย อุยยะพัฒน์ (2550) กล่าวว่า การนิเทศแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่เกิดจากการร่วมมือกันในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยมีการกำหนดเป้าหมาย การวางแผน การกำหนดกิจกรรมและวิธีการดำเนินงานร่วมกันตามความต้องการทั้งในระดับบุคคลและกลุ่มบุคคล เพื่อการบรรลุประสิทธิภาพของงานที่กำหนดไว้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทน์ภรณ์ น้อยเหลือ (2549) ได้ศึกษาการติดตามผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบร่วมมือประสานใจสำหรับครูระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี พบว่าการนิเทศแบบร่วมมือว่าเป็นการนิเทศที่เกิดจากการตกลงร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยร่วมกันวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นการพัฒนา กำหนดจุดมุ่งหมายและเป้าหมายในการพัฒนา ลงมือปฏิบัติตาม การพัฒนาแผนการ ประเมินผลและปรับปรุง เผยแพร่ผลงาน

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพรู คณะครุศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์สามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหนังสือคู่มือในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ให้กับครูพี่เลี้ยงก่อนที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูจะออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู
2. ใช้เป็นแนวทางในการนิเทศให้ความรู้กับครูพี่เลี้ยงที่ต้องเป็นผู้ประเมิน หรือเป็นที่เลี้ยงให้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
3. ครูพี่เลี้ยงสามารถนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปประกอบการพิจารณาในการเลือกใช้พฤติกรรมการนิเทศให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการรูปแบบการนิเทศการสอนที่ส่งผลต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู
2. ควรมีการศึกษากิจการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
3. ควรมีการศึกษาขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายในของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- กรองทอง จิระเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร.
- ฉันท ชาติทอง. (2552). *การจัดการชั้นเรียนห้องเรียนแห่งความสุข*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์
- จินตนา สุขจามันท์. (2549). *การศึกษาและการพัฒนาชุมชน*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2553). *การนิเทศการศึกษา*. [ม.ป.ท.:ม.ป.พ.]
- ชาติรี ฝ่ายคำตา และ วรรมทิพา รอดแรงคำ. (2548). *ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา โครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.)*. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 11(2), 151–164.
- ณัฐธิดา พิมพ์หิน. (2551). *กระบวนการพัฒนาทักษะการวิจัยปฏิบัติการของนิสิตครูผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ: การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเชิงเปรียบเทียบ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการศึกษาคณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทฉัตร น้อยเหลือ. (2549). *การติดตามผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบร่วมมือประสานใจสำหรับครูระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิรมล วิบูลมมงคล. (2551). *พฤติกรรมนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานแนะแนวของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ปรีดียาภรณ์ ดวงใจดี และคณะ. (2552). *คุณลักษณะของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามทัศนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง*. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุพรรณบุรี.

พรรณนทรี โชคไพศาล. (2553). *พฤติกรรมการนิเทศที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการสอนของครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์และพัฒนาศาสตร์ ภาควิชา นโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภิญโญ สุทธิพิพัตต์. (2552). *พฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, คณะศึกษาศาสตร์. (2551). *คู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ลักขณา ใจเพียงกุล. (2556). *พฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ลมโซย อุษยะพัฒน์. (2550). *คู่มือการจัดกิจกรรมการนิเทศการจัดการศึกษาโดยการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา*. อุบลราชธานี: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษาเทศบาลนครอุบลราชธานี.

วัชรรา เล่าเรียนดี. (2552). *นิเทศการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

_____. (2556). *ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช: การพัฒนาวิชาชีพทฤษฎีกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

- วัชรารณณ์ เชื้อนวัง. (2549). *สภาพปัจจัยและการส่งเสริมการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แบบกัลยาณมิตรนิเทศ: พหุกรณีศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรารณณ์ เมฆขาว. (2557). *พฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ศศิธร ชันติธรางกูร. (2551). “การจัดการชั้นเรียนของครูมืออาชีพ” *วารสารครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*. ปีที่1 ฉบับที่2 ม.ค.- เม.ย. 2551 ;1-19
- ศิริดา ทองเชื้อ. (2557). *ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตฝึกสอน สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต, สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ศุภวิชญ์ ศิริผลวุฒิชัย. (2557). *พฤติกรรมการนิเทศของผู้นิเทศตามการรับรู้และความคาดหวังของครูโรงเรียน ในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาบัณฑิต, สาขานิเทศการศึกษและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนอง สุวรรณวงศ์. (2529). *การบริหารกิจการนักเรียน*. สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูสงขลา.
- สัญญา รัตนวารักษ์. (2538). *เอกสารคำสอนวิชาการศึกษา 163 ประสบการณ์วิชาชีพครู 1*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์
- สันติ บุญภิรมย์. (2557). *การบริหารจัดการในห้องเรียน (Classroom Management)*. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สาวตรี ไรจนะสมิต และ วรณทิพา รอดแรงคำ. 2548. *มิติใหม่ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู*. *วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์* 19 (2): 1-9.

สิริรัตน์ หอมชื่นชม. (2558). การเปรียบเทียบปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษา สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2557. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สิทธิพงศ์ เกรอด. (2550). พฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของ สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์หลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุพิน บุญชูวงศ์. (2531). หลักการสอน. กรุงเทพฯ: แสงสุทธิการพิมพ์.

สุพิน บุญชูวงศ์. (2544). หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 9, กรุงเทพมหานคร : วี เจ พรินต์ติ้ง.

สุรگانต์ จังหาร. (2553). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์ที่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระ นครเหนือ.

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2548). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

สมพิศ ไหมงาม. (2554). การจัดการและบริหารงานกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ: เอกสารประกอบการ สอนภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เสริมวิทย์ ศุภเมธี. (2531). การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. (2557). คู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (2556). คู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. (2559). คู่มือรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาใน สาขาวิชาเฉพาะ 1 และ 2. ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

อัญชลี โพธิ์ทอง. (2549). *นิเทศการศึกษ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคาแหง.

เอกภูมิ จันทรขันธ์ และคณะ. ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการท่วิจัยในชั้นเรียนและความต้องการได้รับการนิเทศการท่วิจัยในชั้นเรียนจากครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ของนักศึกษาครูวิทยาศาสตร์: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสองแห่งในภูมิภาคตะวันตก, วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ปีที่ 31, ฉบับที่ 1, มกราคม - กุมภาพันธ์ 2012, หน้า 177-189

ภาษาอังกฤษ

Brophy, J. (1996). *Teaching problem students*. New York: The Gilford.

Burden, P. (ed.). *Classroom Management and Discipline.*, New York : Longman.

Colville-Hall, S. (2004). *Responsible classroom management : Building a democratic learning community*. Retrieved September 12, 2006, from <http://www3.uakron.edu/education/safeschools/CLASS/class.html>

Eby, J. W. (1998). *Reflective planning, teaching, and evaluation K-12*. 2nd ed. New Jersey : Prentice Hall.

Glatthorn, A.A. (1984). *Differentiated Supervision*. Washington D.C.: Association for Supervision and Curriculum Development.

Glickman, Carl D. (1981). *Developmental Supervision: Alternative Practices for Helping Teachers Improve Instruction*. Washington D. C: Association for Supervision and Curriculum Development.

Glickman, C. D., Gordon, S. P., and Ross-Gordon, J. M. (2009). *The Basic Guide to Supervision and Instructional Leadership*. 2nded. Boston: Pearson Education.

Glickman, C. D., Gordon, S. P., and Ross-Gordon, J. M. (2010). *Supervision and Instructional Leadership: A Developmental Approach*. 8thed. Boston: Allyn and Bacon.

- Good, C. V. (1959). *Dictionary of Education*. New York: Mcgraw-Hill.
- Harris, B. M. (1985). *Supervisory Behavior in Education*. 3rded. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Hinkle, D.E. (1998). *Applied statistics for the behavior sciences*(4thed.). New York: Houghton Mifflin.
- Kaser, C. H. (2000). *Series on highly effective practices— classroom environment*. Retrieved December 15, 2006, from <http://education.odu.edu/esse/docs/classroomenvironments.pdf>
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.
- Oliva, P.F., and Pawlas, G.E. (1997). *Supervision for Today's School*. 5thed. Longman Publishers.
- Oliva, P. F., and Pawlas, G. E. (2001). *Supervision for Today's Schools*. New York: Johnson Wiley & Sons.
- Rogers, C. R. (1977). *Carl Rogers on personal power*. New York: Delacorte Press.
- Wiles, K. a. L., J. T. (1975). *Supervision for Better School*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Wiles, Kimball and Lovell, John T. (1983). *Supervision for Better Schools*. 5th ed.; Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษา คงทอง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
2. อาจารย์ ดร.ศักดา สถาพรจนา สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
3. นางสุพรรณ ตั้งธนศิริกุล ครูเชี่ยวชาญ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนหอวัง ปทุมธานี

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60-3467

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายภานุพันธุ์ ชันธะ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุตรุ่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รักษาการแทนรองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรติดต่อนิสิตผู้วิจัย : 098-2731267

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60-3468

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายภานุพันธุ์ ชันระ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์พฤติกรรมการนิเทศของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุตรุ่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ปีการศึกษา 2559 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รักษาการแทนรองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรติดต่อนิสิตผู้วิจัย : 098-2731267

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60-3469

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายภานุพันธุ์ ชันระ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมกรนิเทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุตรุ่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชิโนกุล)

รักษาการแทนรองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรติดต่อนิสิตผู้วิจัย : 098-2731267

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60- 3470

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายภานุพันธุ์ ชันธะ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาภาษาไทย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์พิเศษของครูพี่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุดรุ่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2559 ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รักษาการแทนรองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรติดต่อนิสิตผู้วิจัย : 098-2731267

ที่ ศร 0512.6(2791.10)/60-3471

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษา คงทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายภานุพันธุ์ ชันระ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุตรุ่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รักษาการแทนรองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ
โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6732

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60-3472

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

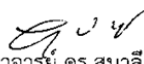
เรียน อาจารย์ ดร.ศักดิ์ดา สถาพรวงษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายภานุพันธุ์ ชันธะ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุดรุ่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)
รักษาการแทนรองคณบดี
ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ
โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6732

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60- 3473

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์สุวกรณ์ ตั้งธนศิริกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายภานุพันธุ์ ชันธะ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุดรุ่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รักษาการแทนรองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ
โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6732

แบบสอบถาม
เรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ
นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำชี้แจง

1) แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2) กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา 2559

3) แบบสอบถามมีจำนวน 6 หน้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวนทั้งสิ้น 23 ข้อ

โดยแบ่งพฤติกรรมการณ์เทศ 4 แบบ ดังนี้

1) พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้แนะควบคุม	จำนวน 6 ข้อ
2) พฤติกรรมการณ์เทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล	จำนวน 6 ข้อ
3) พฤติกรรมการณ์เทศแบบร่วมมือ	จำนวน 6 ข้อ
4) พฤติกรรมการณ์เทศแบบไม่ชี้แนะ	จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามพฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำนวนทั้งสิ้น

25 ข้อ โดยแบ่งเป็นข้อบ่งชี้ภาระงานของนักศึกษาในการปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาจำนวน 5 ด้าน ดังนี้

1) งานด้านวิชาการ	จำนวน 5 ข้อ
2) งานด้านปกครอง	จำนวน 5 ข้อ
3) งานด้านธุรการในชั้นเรียน	จำนวน 5 ข้อ
4) งานกิจกรรมพัฒนานักเรียนต่างๆ	จำนวน 5 ข้อ
5) งานพัฒนาชุมชน	จำนวน 5 ข้อ

4) การตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับระดับพฤติกรรมการณ์เทศของครูที่เลี้ยงและระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

5) ผู้วิจัยขอความกรุณาให้ท่านส่งแบบสอบถามคืนด้วยของผู้วิจัยได้แนบตามที่อยู่ดังปรากฏภายในวันที่ 20 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2560 และขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

นายกานันธุ์ ชันระ
วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ.2560

แบบสอบถาม
เรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมกรนิเทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ
นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ข้อที่	สถานภาพ
1	<p>เพศ</p> <p>☐ ชาย</p> <p>☐ หญิง</p>
2	<p>สถาบันการศึกษา</p> <p>☐ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทระ</p> <p>☐ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา</p> <p>☐ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี</p> <p>☐ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา</p>
3	<p>สาขาวิชาเอก</p> <p>☐ ภาษาไทย</p> <p>☐ คณิตศาสตร์</p> <p>☐ วิทยาศาสตร์</p> <p>☐ ภาษาอังกฤษ</p> <p>☐ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม</p>

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา
ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำชี้แจง โปรดพิจารณาพฤติกรรมการนิเทศในแต่ละด้าน โดยขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามระดับพฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงตัวเลขในช่องระดับพฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงทางด้านขวาของข้อความหมายถึง ระดับพฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามระดับพฤติกรรมการนิเทศทั้ง 4 แบบ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พฤติกรรมการนิเทศของครูที่เลี้ยงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	พฤติกรรมกรณีพิเศษของครูที่เลี้ยง	ระดับของพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
1	ครูที่เลี้ยงให้คำแนะนำ ช่วยเหลือท่านในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน					
2	ครูที่เลี้ยงช่วยชี้แนะแนวทางกรณีที่ท่านเกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอน					
3	ครูที่เลี้ยงกำกับ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระยะ					
4	ครูที่เลี้ยงรับฟังและชี้แนะกรณีที่ท่านเกิดความสงสัยในการจัดการเรียนการสอน					
5	ครูที่เลี้ยงมีการประชุม วางแผน ในการจัดการเรียนการสอนให้กับท่าน					
6	ครูที่เลี้ยงกำหนดหลักเกณฑ์การพัฒนาการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของท่าน					
7	ครูที่เลี้ยงเปิดโอกาสให้ท่านเลือกวิธีการสอนด้วยตนเอง					
8	ครูที่เลี้ยงเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของท่านได้อย่างเหมาะสม					
9	ครูที่เลี้ยงให้ข้อมูลและวิธีการที่หลากหลายเพื่อให้ท่านเลือกปฏิบัติและพิจารณานำไปใช้ในการปฏิบัติงานในการจัดการเรียนการสอน					
10	เมื่อท่านพบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนครูที่เลี้ยงจะเข้ามาให้คำแนะนำแก่ท่านทันที					
11	เมื่อท่านขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงการเรียนการสอนครูที่เลี้ยงจะให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้อย่างถูกต้องชัดเจน					
12	เมื่อครูที่เลี้ยงได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนจะนำมาแจ้งให้ท่านทราบเพื่อจะได้นำไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น					
13	ครูที่เลี้ยงและท่านมีการสร้างข้อตกลงร่วมกันในการแก้ไขปัญหา					
14	ครูที่เลี้ยงสร้างความเข้าใจและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหไปในทิศทางเดียวกัน					
15	ครูที่เลี้ยงเสนอปัญหาที่ได้จากการสังเกตการสอนและร่วมหาทางแก้ไข					
16	ครูที่เลี้ยงและท่านมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สาระความรู้ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน					
17	เมื่อเกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนครูที่เลี้ยงจะร่วมประชุมกับท่านเพื่อช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น					
18	ครูที่เลี้ยงและท่านมีความรับผิดชอบร่วมกันในการปรับปรุงการเรียนการสอน					
19	ครูที่เลี้ยงกระตุ้นให้ท่านเล่าถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง					
20	ครูที่เลี้ยงชื่นชมความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนของท่าน					
21	ครูที่เลี้ยงส่งเสริมให้ท่านได้ประเมินตนเองในการจัดการเรียนการสอน					
22	ครูที่เลี้ยงเปิดโอกาสให้ท่านจัดการเรียนการสอนด้วยตนเองโดยไม่แทรกแซง					
23	ครูที่เลี้ยงกระตุ้นให้ท่านใช้วิธีการแก้ไขปัญหามากมายด้วยตนเอง					

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามพฤติกรรมกรณิเทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำชี้แจง โปรดพิจารณาพฤติกรรมกรณิเทศในแต่ละด้าน โดยขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามระดับพฤติกรรมกรณิเทศของครูที่เลี้ยงตัวเลขในช่องระดับพฤติกรรมกรณิเทศของครูที่เลี้ยงทางด้านขวาของข้อคำถามหมายถึง ระดับพฤติกรรมกรณิเทศของครูที่เลี้ยงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามระดับพฤติกรรมกรณิเทศของครูที่เลี้ยงส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามขอบข่ายภาระงานของนักศึกษาในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติงาน				
		5	4	3	2	1
งานด้านวิชาการ						
1	ท่านมีการจัดทำโครงการสอนระยะยาว					
2	ท่านจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างชัดเจน					
3	ท่านสามารถบริหารจัดการภายในชั้นเรียนด้วยตนเอง					
4	ท่านมีการผลิตสื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
5	ท่านมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนทุกครั้ง					
งานด้านปกครอง						
6	ท่านมีส่วนร่วมในการอบรมนักเรียน					
7	ท่านสอดส่อง ดูแลความปลอดภัยของนักเรียนที่ได้รับมอบหมาย					
8	ท่านทราบถึงระเบียบข้อตกลงในการลงโทษนักเรียน					
9	ท่านควบคุม ดูแลนักเรียนในความปกครองก่อนที่จะเข้าไปทำการสอน					
10	ท่านร่วมมือกับผู้ปกครองในการร่วมกันแก้ไขปัญหาความประพฤติของนักเรียน					
งานด้านธุรการในชั้นเรียน						
11	ท่านจัดทำบัญชีรายชื่อนักเรียนอย่างถูกต้องตามขั้นตอน					
12	ท่านมีการจัดทำสมุดประจำตัวนักเรียน					
13	ท่านจัดเก็บระบบงานสารบรรณในชั้นเรียนถูกต้อง ครบถ้วน					
14	ท่านมีการจัดทำป้ายนิเทศ ส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียน					
15	ท่านมีการบันทึกสถิติการมาเรียน การลาป่วย การลาของนักเรียนทุกวัน					
งานกิจกรรมพัฒนานักเรียน						
16	ท่านศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและวุฒิภาวะของนักเรียน					
17	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมาย					
18	ท่านศึกษาหลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย แนวทางจัดกิจกรรม การประเมินผลพัฒนา ผู้เรียน และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย					
19	ท่านให้คำปรึกษา ดูแล ติดตาม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียน ในการร่วมกิจกรรมให้เป็นไปตามแผน					
20	ท่านออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วยตนเอง					
งานพัฒนาชุมชน						
21	ท่านมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
22	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่ชุมชนขอความร่วมมือจัดขึ้น					
23	ท่านเข้าร่วมประชุม รับฟัง แนวทางในการแก้ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน					
24	ท่านมีการจัดทำโครงการพัฒนาโรงเรียนหรือชุมชน					
25	ท่านทุ่มเทเวลา เสียสละ ในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับโรงเรียนในการพัฒนาชุมชน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายภานุพันธุ์ ชันธะ เกิดเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ.2533 ที่จังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปี การศึกษา 2556 หลังจากสำเร็จการศึกษาได้เข้าทำงานเป็นข้าราชการครูโรงเรียนหอวัง ปทุมธานี จากนั้นจึงเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศึกษาศึกษาและพัฒนา หลักสูตร ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2558

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY